

Shahid Bahonar
University of Kerman

Journal of Accounting Knowledge

Print ISSN: 2008 - 8914 Online ISSN: 2476 - 292X

Iranian
Accounting Association

Framework of Inductive Theme Process to Conceptualize and Appraisal the Occurrence of the Inertia Mechanism in Disclosing Bad News

Hossein Hosseini^{ⓑ*}

Alah Karam Salehi^{ⓑ**}

Mohammad Khodamoradi^{ⓑ***}

Abstract

Objective: Quality is considered one of the most significant hidden layers of financial performance disclosure at the capital market level, which can significantly impact the overall performance of the capital market depending on the disclosure capacities and analytical power of investors and shareholders. Therefore, since companies are an open system and communicate with their environment, in case of not disclosing news on time, even disclosing bad news, this communication is generally one-way and according to the CEO's wishes and needs, it is selectively disclosed and the field of facilitating resistance It is strengthened in the functions of managers. Every capital market is based on the flow of information, increasing market investors' decision-making power. Firms' CEOs play an important role in integrating information disclosure and improving its level of reliability, which, depending on individual or social and cultural characteristics, the motivations for disclosing information, especially negative company information, to the market are different. CEOs may refuse to fully disclose information to market stakeholders because of perceptual errors rooted in the form of individual self-perceptions of market stakeholders. This research presents the CEO's Inertial Self-Concept Model in Not Reflecting Negative News to The Capital Market.

Method: The methodology of this study was exploratory from the point of view of the developmental result and based on the type of objective and qualitative and quantitative basis used to collect the data. The statistical population in the qualitative part was university experts and financial managers of capital market companies in the quantitative part. This research, which is developmental in terms of the methodological criteria of the result and the qualitative data type criteria, is based on two thematic analyses to identify the themes of the research in the qualitative part; Delphi analysis was used to determine the limit of theoretical consensus.

Results: In line with the nature of the research, thematic analysis has been used in the qualitative part. In order to determine the themes related to managers' resistance to disclosing bad news, theme analysis has been used in the qualitative part. Thematic analysis is considered the executive process of content analysis, which analyzes the basics and concepts of the present topic through simultaneous content analysis in similar studies and conducting interviews to

Journal of Accounting Knowledge, Vol. 14, No. 2, pp. 147-178.

* Ph.D. Candidate in Accounting, Khorramshahr International Branch, Islamic Azad University, Khorramshahr, Iran.

Email: hossein.hosseini_62@yahoo.com

** **Corresponding author**, Assistant Professor of Accounting, Masjed Soleiman Branch, Islamic Azad University, Masjed Soleiman, Iran. **Email:** ak.salehi@iau.ac.ir

*** Assistant Professor of Mathematics, Izeh Branch, Islamic Azad University, Izeh, Iran. **Email:** mohammad_moradi57@yahoo.com

Submitted: 27 November 2022 **Revised:** 12 February 2023 **Accepted:** 27 February 2023 **Published:** 9 September 2023

Publisher: Faculty of Management & Economics, Shahid Bahonar University of Kerman.

DOI: 10.22103/jak.2023.20610.3812

©The Author(s).

Abstract

---

determine its dimensions. The basic idea of content analysis is to put the content components of past research based on theme analysis. A theme is a pattern found in the data that at least describes and organizes observations and, at most, interprets aspects of the phenomenon. In this research, the typology of thematic analysis based on the style of Atrid-Sterling (2001) is used. The structure of this analysis includes three dimensions emphasized below as the basis of the analysis. It was also determined that the two themes of the CEO's external control source in disclosing bad news and the CEO's lack of self-confidence in disclosing bad news are the main drivers in the self-concept of resistance caused by psychological causes, which causes the message of the CEO's perceptual errors in disclosing bad news and its reflection on the capital market.

Conclusion: Based on the statistical findings, it should be stated that the pattern of systemic representation shows that the negative insight of the fear of losing the position of the CEO in the disclosure of bad news is considered a motivating and influencing theme for not reflecting negative news to the capital market, which is an important consequence of the inability of the CEO to recognize the information needs of the stakeholders. In the analysis of the obtained result, it should be stated that the negative insight of the fear of losing the position of the CEO in the disclosure of bad news is considered the main driver in not reflecting the negative news of the companies to the capital market, which can be the result of the inability of the CEO to recognize the information needs along with have. In fact, as it was determined in this research in the analysis of system representation, the existence of personal vision schemas of the CEO is a stimulus to create the fear of losing the position. In other words, managers with this insight try to avoid all the events that may damage the position of the CEO. This avoidance is actually the protection of opportunistic interests, which has always been emphasized in agency cost theories and rational choice theory. The presence of this insight in the CEO makes him avoid any change and response to the information needs of the stakeholders, which means disturbing the balance and stability of his position by maintaining the existing conditions.

Keywords: *Inductive Theme Process Inertia Mechanism, Disclosing Bad News, Timely Financial Reporting.*

Paper Type: *Research Paper.*

Citation: Hosseini, H., Salehi, A.K, & Khodamoradi, M. (2023). Framework of inductive theme process to conceptualize and appraisal the occurrence of the inertia mechanism in disclosing bad news. *Journal of Accounting Knowledge*, 14(2), 147-178 [In Persian].

ارائه تحلیل مضمون استقرائی جهت مفهوم سازی و ارزیابی رخدادهای مکانیزم مقاومت در افشاء اخبار بد

حسین حسینی*
اله کرم صالحی**
محمد خدامرادی***

چکیده

هدف: هر بازار سرمایه‌ای بر اساس بنیان گردش اطلاعات بنا نهاده شده است که باعث افزایش قدرت تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران بازار می‌شود. مدیران عامل شرکت‌ها در یکپارچه سازی افشای اطلاعات و ارتقای سطح قابلیت‌های اتکالی آن نقش بسزایی را ایفا می‌نمایند، که بسته به ویژگی‌های فردی یا اجتماعی و فرهنگی، انگیزه‌های افشای اطلاعات به خصوص اطلاعات منفی شرکت به بازار متفاوت است. هدف این پژوهش ارائه تحلیل مضمون استقرائی جهت مفهوم سازی و ارزیابی رخدادهای مکانیزم مقاومت در افشاء اخبار بد است.

روش: در این پژوهش از تحلیل مضمون جهت شناسایی مضامین پژوهش در بخش کیفی، از تحلیل دلفی جهت تعیین حد اجماع نظری و تحلیل بازنمایی سیستمی جهت تعیین محرک‌ها و پیامدهای سیستمی مقاومت مدیرعامل در افشاء اخبار بد در بخش کمی استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج در بخش کیفی طی ۱۱ مصاحبه انجام شده و ۲۲۳ کد باز، از ایجاد ۲۶ مضمون پایه؛ ۶ مضمون سازمان‌دهنده و ۳ مضمون فراگیر حکایت دارد. نتایج در بخش کمی مشخص ساخت مهمترین محرک و پیامد در مضمون فراگیر مقاومت مبتنی بر بیش مدیرعامل در افشاء اخبار بد، ترس از دست دادن جایگاه مدیرعاملی و عدم توانمندی مدیرعامل در شناخت نیازهای اطلاعاتی ذینفعان است. از طرف دیگر محرک و پیامد مهم مقاومت مبتنی بر عملکرد مدیرعامل، وجود استانداردهای ضعیف حسابداری در افشاء اخبار بد و عدم تناسب نیازهای اطلاعاتی ذینفعان با فرهنگ مطلوبیت اطلاعات بود. در نهایت مشخص شد، دو مضمون منبع کنترل بیرونی و عدم خودباوری مدیرعامل در افشاء اخبار بد، محرک اصلی در مقاومت ناشی از علل روانشناختی محسوب می‌شود.

نتیجه‌گیری: از آنجایی که افشاء اخبار منفی در سطح شرکت‌های بازار سرمایه معمولاً با تبعات و پیامدهای منفی از جانب بازار مواجه می‌شود، لذا احتمال بروز مقاومت مدیرعامل در افشاء اخبار بد معمولاً افزایش می‌یابد و این موضوع می‌تواند به موقع بودن گزارشگری مالی را با اختلال شفافیت اطلاعاتی مواجه نماید.

واژه‌های کلیدی: رخدادهای مکانیزم مقاومت، عدم انعکاس اخبار بد، به موقع بودن گزارشگری مالی.

نوع مقاله: پژوهشی.

استناد: حسینی، حسین؛ صالحی، اله کرم و خدامرادی، محمد (۱۴۰۲). ارائه تحلیل مضمون استقرائی جهت مفهوم سازی و ارزیابی رخدادهای مکانیزم مقاومت در افشاء اخبار بد. *مجله دانش حسابداری*، ۱۴(۲)، ۱۷۸-۱۴۷.

مجله دانش حسابداری، دوره چهاردهم، ش ۲، صص. ۱۴۷-۱۷۸

* دانشجوی دکتری گروه حسابداری، واحد بین‌المللی خرمشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، خرمشهر، ایران. **رایانامه:** hossein.hosseini_62@yahoo.com

** نویسنده مسئول، استادیار گروه حسابداری، واحد مسجدسلیمان، دانشگاه آزاد اسلامی، مسجدسلیمان، ایران. **رایانامه:** ak.salehi@iau.ac.ir

*** استادیار گروه ریاضی، واحد ایذه، دانشگاه آزاد اسلامی، ایذه، ایران. **رایانامه:** mohammad_moradi57@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۹/۶ | تاریخ بازنگری: ۱۴۰۱/۱۱/۲۳ | تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۲/۸ | تاریخ انتشار برخط: ۱۴۰۲/۶/۵

ناشر: دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه شهید باهنر کرمان.

مقدمه

کیفیت به عنوان یکی از شاخص‌ترین لایه‌های پنهان افشاء عملکردهای مالی در سطح بازار سرمایه محسوب می‌شود که بسته به ظرفیت‌های افشاء و قدرت تحلیل سرمایه‌گذاران و سهامداران می‌تواند تأثیر بسزایی در عملکردهای کلی بازار سرمایه داشته باشد (فراکوتیتی و استابین^۱، ۲۰۱۹). اخیراً پژوهش‌هایی همچون رستریپو و همکاران^۲ (۲۰۲۲)؛ فان و ژانگ^۳ (۲۰۲۲) و بیر و همکاران^۴ (۲۰۱۷) و برخی از پژوهشگران دیگر، ارزش سود را نه تنها بر کمیت آن بلکه بر کیفیتی می‌دانند که ارزشمندی آن در گرو افشاء به موقع و رویکردهای افشاء آن در قالب صورت‌های مالی است و عاملی برای ارزیابی انعکاس واقعیت‌های شرکت توسط مدیران به ذینفعان است.

چنین به نظر می‌رسد که مدیران به دلیل عدم توانایی در تخمین دقیق اثرات این اخبار منفی، از طریق مقاومت (مقاومت در برابر افشاء اطلاعات) از درز اطلاعات و اخبار منفی به بیرون از شرکت جلوگیری می‌کنند که در نتیجه آن از یک سو تا زمان انتشار اعلامیه‌های فصلی سود با تأخیر مواجه می‌شود (اسلیک^۵، ۲۰۱۹) و از سوی دیگر به دلیل انباشته‌شدن آن با خطر ریسک سقوط قیمت آتی سهام مواجه می‌شوند که در این شرایط بی‌اعتمادی به عنوان عواید منفی حاصل از کسب بازده مورد انتظار سرمایه‌گذاران، بر شرکت تحمیل می‌گردد (اینچی و ریدی^۶، ۲۰۱۸). به عبارت دیگر، در چنین شرایطی بار اطلاعاتی صورت‌های مالی کاهش می‌یابد و این موضوع می‌تواند بشدت شرکت را با مشکلات عدیده‌ای بویژه از نظر ریسک سقوط قیمت سهام مواجه نماید. مدیران عامل شرکت‌ها بر مبنای ادراک خود و بر مبنای تعصب بر عقاید خود در تصمیم‌گیری، معمولاً دچار مقاومت می‌شوند که این موضوع به دلیل ترس از دست دادن سهامداران خود سبب می‌گردد تا از افشاء اخبار بد و منفی خودداری نمایند. لذا، از آنجاییکه شرکت‌ها به صورت سیستم باز هستند و با محیط خود ارتباط برقرار می‌کنند، در صورت عدم افشاء به موقع اخبار، حتی افشاء اخبار بد، این ارتباط به طور کلی یک طرفه و بر حسب خواست و نیاز مدیرعامل به صورت گزینشی افشاء می‌گردد و زمینه تسهیل مقاومت در عملکردهای مدیران تقویت می‌شود (گیودارا و همکاران^۷، ۲۰۱۴). لذا، تمرکز بر این مفهوم از نظر ضرورت انجام پژوهش می‌تواند از چند منظر مهم باشد. اول اینکه این پژوهش در گذشته مورد توجه نبوده است و انجام این پژوهش از نظر محتوایی و پرداختن به موضوع مقاومت و از نظر تحلیلی جهت شناسایی مضامین این مفهوم، دارای نوآوری می‌تواند تلقی شود. به عبارت دیگر، غالباً پژوهش‌های این حوزه همچون مَجراکیس^۸ (۲۰۲۲)؛ یان و آرسلان-آیادین^۹ (۲۰۲۱) و کیم و همکاران^{۱۰} (۲۰۲۲) با پشتوانه ادبیات نظری توسعه یافته در خصوص توانایی مدیریتی و یا قدرت مدیرعامل مورد کنکاش قرار گرفته است اما این پژوهش تلاش دارد تا با ایجاد یک فرایند تحلیل مبتنی با خبرگان، ضمن شکل دادن به مفهوم مقاومت مدیرعامل تأثیرات سیستمی آن بر به موقع بودن گزارشگری مالی در شرکت‌های بازار سرمایه را مورد بررسی قرار دهد.

دوم اینکه گریزی به این نامه‌ها و مصوبه‌های سازمان بورس اوراق بهادار می‌تواند در افزایش اهمیت انجام این پژوهش مهم باشد. در این راستا باید بیان نمود علیرغم توصیه‌های سازمان بورس اوراق بهادار طی ماده (۲) و (۳) دستورالعمل راهبری شرکتی تحت لوای بندهای ۸؛ ۱۱ و ۱۸ ماده ۷ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران (مصوب آذرماه

¹ Ferracuti & Stubben

² Restrepo

³ Fan and Zhang

⁴ Beyer

⁵ Sillic

⁶ Enache & Riedi

⁷ Guidara

⁸ Magerakis

⁹ Yan & Arslan-Ayaydin

¹⁰ Kim

۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی)، در خصوص تقویت مکانیزم‌های راهبری شرکت در حوزه عملکردهای نظارت بر تصمیم‌گیری‌های مدیران (محمدی و همکاران، ۱۴۰۰) می‌توان مشاهده نمود که افشاء اطلاعات الزاماً در راستای لوایح نهادی و دستوری صورت نمی‌پذیرد و نقص آیین‌نامه‌های نظارتی حداقل در ابعاد کیفی افشاء اطلاعات تا حد زیادی مشهود است. به عبارت دیگر، مرور آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها در این حوزه نشان می‌دهد، متأسفانه چندان قوانین ساختاریافته‌ای همچون استانداردهای مشخصی در خصوص دوره تصدی مدیران و یا ارزیابی دوره‌ای آنان در راستای استراتژی‌های شرکت و منافع ذینفعان که می‌تواند باعث مقاومت مدیرعامل در افشاء اخبار بد گردد، وجود ندارد (یعقوبی صالح ابادی و همکاران، ۱۳۹۳). وجود چنین خلاءهایی در مکانیزم‌های راهبری شرکتی ضمن اینکه بتدریج ارزش‌های مدیریتی را در سایه مقاومت در عملکردهای مدیران شرکت‌ها بویژه شرکت‌های دارای ماهیت نمایندگی، تحت تأثیر قرار می‌دهد، در عین حال به عنوان یک پیامد بیرونی قابل لمس می‌تواند به مرور سبب ایجاد پیامدهای منفی در کل بازار سرمایه گردد یا حداقل عامل مهمی از نظر تأثیرگذاری بر آن باشد و این موضوع اهمیت این تحقیق را بیش از پیش نمایان می‌سازد. لذا، هدف این پژوهش ارائه تحلیل مضمون استقرائی جهت مفهوم‌سازی و ارزیابی رخدادهای مکانیزم مقاومت در افشاء اخبار بد است. در این پژوهش از طریق تحلیل مضمون نسبت به تعیین ابعاد مقاومت مدیرعامل در افشاء اخبار بد اقدام می‌گردد و بر اساس تحلیل دلفی سطح پایایی ابعاد حاضر در سطح بازار سرمایه مورد بررسی و کنکاش قرار می‌گیرد تا در نهایت از طریق بازنمایی سیستمی ابعاد بخش کیفی براساس محرک‌ها و پیامدها مشخص گردند.

در ادامه این مطالعه اقدام به مرور ادبیات نظری می‌نماید و با ارائه پیشینه پژوهش تلاش دارد تا پشتوانه تجربی مطالعه حاضر را تقویت نماید. در بخش سوم این مطالعه، روش شناسی بر مبنای ماهیت تحلیل‌ها ارائه می‌شود و تا بر اساس شیوه‌ی جمع‌آوری داده‌ها، تحلیل‌های این مطالعه در دو بخش کیفی و کمی اقدام شود و در نهایت در بخش آخر نسبت به بحث و استدلال نتایج کسب شده اقدام می‌شود.

مبانی نظری

استانداردهای بین‌المللی حسابداری ویژگی‌های کیفی اطلاعات را به دو دسته ویژگی‌های بنیادی و ویژگی‌های بهبوددهنده تقسیم می‌کند. ویژگی‌های کیفی بنیادی، دو بُعد مربوط بودن و بیان صادقانه را در بر می‌گیرد و ویژگی‌های بهبوددهنده شامل مقایسه پذیر بودن؛ تأیید پذیر بودن؛ فهم پذیر بودن و به موقع بودن است (کاسکینو و گاسینو، ۲۰۱۵). لذا، با توجه به اینکه تهیه اطلاعات حسابداری مبتنی بر مقرون به صرفه بودن است و هزینه‌های اطلاعات باید مبتنی بر توجیه منطقی باشد، لذا، به موقع بودن افشاء اطلاعات بخش مهمی از کارکردهای رقابتی شرکت در ساختارها و رفتارهای مدیران می‌تواند تلقی شود که به استناد استانداردهای گزارشگری مالی «IFRS» مبنایی برای ارزیابی افشاء اخبار بد در برابر افشاء اخبار خوب تلقی می‌گردد که مبنای تمرکز این پژوهش نیز بوده است (چوکووا و همکاران، ۲۰۲۰).

نقش رویکردهای نهادینه شده قدرت ساختاری در تملک‌گرایی / مقاومت

قدرت، توان بالقوه‌ای است که هر فرد دارا است تا به وسیله‌ی آن بر فرد یا افراد دیگر و هم‌چنین توان تصمیم‌گیری آن‌ها اثرگذار باشد به گونه‌ای که افراد مجبور می‌شوند کاری را انجام دهند (آرتور، ۲۰۰۳). فرنج و روان قدرت را به‌عنوان توانایی یا توان بالقوه یک عامل (مدیر) برای تغییر رفتار، تمایلات، نگرش‌ها، عقاید و عواطف یا ارزش‌های یک هدف

¹ Cascino & Gassen

² Chukwu

³ Arthur

(کارکنان) تعریف می‌کنند (چو، ۲۰۰۶). اما قدرت نهادینه شده در لایه‌های ساختاری می‌تواند نقش مهم و قابل توجهی در سنگربندی و تصدی‌گری مدیرعامل داشته باشد (اسو پرسادح، ۲۰۱۹). آن‌ها پنج منبع قدرت در محیط‌های سازمانی شناسایی کرده‌اند که بر اساس شکل ۱ این منابع مشخص شده‌اند:

شکل ۱. منابع قدرت در ساختار شرکت‌ها (منبع: اسو پرسادح، ۲۰۱۹)

همانطور که مشاهده می‌شود، ۵ بُعد قدرت در ساختار شرکت‌ها وجود دارند که می‌تواند مبنایی برای تسلط‌گرایی رفتار مدیریتی گردد.

- **قدرت قانونی؛** این قدرت از منصب سازمانی نشأت می‌گیرد و بر جایگاه رسمی فرد تکیه دارد. بنابراین، افرادی که می‌توانند به طور عمده و به علت برخورداری از اختیارات رسمی، همکاری دیگران را جلب نمایند، قدرت قانونی دارند (پورقاز و محمدی، ۱۳۹۰). بنابراین، منشأ ایجاد این قدرت، سازمان است و میزان قدرت قانونی برحسب نوع سازمان تغییر می‌کند.
- **قدرت مرجعیت؛** ادراک افراد، از جاذب بودن تعامل با فرد خاص را قدرت مرجعیت آن فرد گویند. هرگاه کارکنان، ویژگی‌های خوبی مانند صداقت، امانت و رازداری را به رئیس خود نسبت دهند، گفته می‌شود، رئیس قدرت مرجعیت دارد.
- **قدرت تخصص؛** قدرت تخصص یا مهارت، عبارت است از توان کنترل رفتار دیگری از طریق داشتن دانش، تجربه یا قضاوتی که وی ندارد، ولی نیاز دارد. هر قدر اطلاعات با اهمیت‌تر و منبع جایگزین برای کسب آن اطلاعات محدودتر باشند، قدرت تخصص یک مدیر در جهت حفظ جایگاه مدیریتی خود بیشتر خواهد بود (هینکین و چاریشیم، ۱۹۸۹).
- **قدرت پاداش؛** عبارت است از توان فراهم آوردن چیزهایی که افراد دوست دارند داشته باشند. این قدرت، بر حسب درجه کنترل یک شخص بر پاداش‌هایی که برای دیگران با ارزش هستند، سنجیده می‌شود و نقش قابل توجهی در حفظ جایگاه و تصدی‌گری مدیرعامل بر اساس برآورده ساختن سطح رضایت کارکنان دارد (دونهام، ۲۰۰۲).
- **قدرت اجبار؛** قدرت تنبیه یا اجبار، زمانی به وجود می‌آید که شخصی از توانایی تنبیه و یا وارد آوردن لطمه‌ی جسمی یا روانی به شخص دیگر برخوردار باشد. بنابراین، می‌توان گفت این قدرت، بر پایه ترس و وحشت کارکنان قرار دارد و مبنای آن ترس یا تهدید است که یک مدیر می‌تواند سال‌های سال تصدی یک موقعیت شغلی در سطح مدیرعاملی را داشته باشد (دریا و همکاران، ۱۹۹۳).

¹ Cho

² Sewpersadh

³ Hinkin & Schriesheim

⁴ Dunham

⁵ Drea

نگرش مقاومت مدیرعامل

نگرش مقاومت و انعطاف‌پذیری دو واژه متضاد در ادبیات رفتاری هستند. نگرش مقاومت به شکل‌های مختلف در واکاوی رفتار سازمانی نمود پیدا می‌کند همانند سرکوب اطلاعات ارزشمند و عدم تمایل به بازخورد، قوانین خشک و انعطاف‌ناپذیر، تعصب‌گرایی و غیره (ابراهیمی، ۱۳۹۴). عدم انعطاف‌پذیری به عنوان پیامد نگرش مقاومت باعث می‌شود که شرکت نتواند خود را با تغییرات محیطی تطبیق دهد، در نتیجه موجب رکود کارکردهای تصمیم‌گیری و در پی آن به وجود آمدن حالت مقاومت در کل شرکت می‌شود. مرور ادبیات نظری و تجربی موجود در مورد شکل‌گیری نگرش مقاومت کمک می‌کند تا ابعاد و مؤلفه‌های مختلف این پدیده شناسایی شود و به پژوهشگران و مدیران کمک نماید تا این پدیده را بهتر شناخته و برای رهایی از این وضعیت راهکار مناسبی را اتخاذ کنند (آلکورن و گودکین، ۲۰۱۱). مفهوم مقاومت را برای رفتار انسان نیز به کار می‌برند که نشان می‌دهد افراد اغلب روش‌های قدیمی را در مواجهه با مشکلات به کار می‌برند و در برابر تغییر از خود واکنش منفی و یا مقاومت نشان می‌دهند. رویکردهای حل مشکل و استدلال‌های مشابه عادی برای صرفه‌جویی در زمان و همچنین اجتناب از ریسک به کار گرفته می‌شوند. در زمینه تغییر استراتژیک، مقاومت به عنوان تمایل به باقی ماندن در وضعیت موجود و مقاومت در مقابل بازطراحی استراتژی شرکت خارج از شکل جاری آن تعریف شده است (غفاری و رستم‌نیا، ۱۳۹۶). گودکین و آلکورن^۲ (۲۰۰۸) نگرش مقاومت را شامل سه بعد دانسته‌اند که عبارت است از:

شکل ۲. ابعاد نگرش مقاومت (منبع: گودکین و آلکورن، ۲۰۰۸)

مقاومت در بینش^۳، مقاومت در عمل^۴ و مقاومت روانشناختی^۵. مقاومت در بینش به مدل‌های ذهنی و تئوری‌های کنش مربوط می‌شود، درحالی‌که مقاومت عملی از دو بعد فرض‌های مدیریتی و کنترل پیش‌فرض مورد بررسی قرار می‌گیرد و مقاومت روانشناختی نیز در بعد استرس و اضطراب و سازوکارهای دفاعی پاسخ به تغییر، بررسی می‌شوند (اسلیک، ۲۰۱۹). در مقابل پولایتس و کارهانا^۷ (۲۰۱۲) پنج نوع مقاومت را معرفی کرده‌اند، ۱. مقاومت شناختی؛ این نوع مقاومت بیان می‌کند که مدیران کلیدی، با وجود اینکه می‌دانند ممکن است، جایگزین‌های بهتر، مؤثرتر و کارآمدتری وجود داشته باشد، آگاهانه بر استفاده از سیستم و رویه‌های موجود، اصرار می‌ورزند، ۲. مقاومت رفتاری؛ این نوع مقاومت بیان می‌کند که مدیران شرکت به استفاده از روش‌های موجود ادامه می‌دهند، زیرا به این روش‌ها عادت داشته و در گذشته به آن خو گرفته‌اند، ۳. مقاومت شناختی اجتماعی؛ مدیران شرکت، استفاده از فرایندها و روش‌های موجود را ادامه می‌دهند، به این دلیل که تغییر روش‌ها و رویه‌های موجود با مقاومت کارکنان مواجه است و تغییر ارزش‌ها و هنجارهای سازمان به سادگی

¹ Allcorn & Godkin

² Godkin & Allcorn

³ Insight inertia

⁴ Action inertia

⁵ Psychology inertia

⁶ Sillic

⁷ Polites & Karahanna

امکان‌پذیر نیست، ۴. مقاومت اقتصادی؛ تغییر فرایندهای موجود در شرکت به دلیل هزینه‌های بالای آن با مشکل مواجه است. بنابراین، عمل طبق فرآیندهای موجود از نظر مدیران راحت‌تر است و ۵. مقاومت سیاسی؛ مدیران شرکت‌ها به دلیل اینکه، تغییر رویه‌های موجود با مخالفت یا ممانعت شرکا و ذینفعان استراتژیک مواجه می‌شود، به استفاده از فرایندهای سنتی موجود اصرار می‌کنند (مالاکار و همکاران، ۲۰۱۸). با توجه به توضیح‌های ارائه شده، سؤال‌های پژوهش به ترتیب زیر ارائه می‌شوند:

۱. مضامین پایه مقاومت در افشاء اخبار بد جهت ارتقاء به موقع بودن گزارشگری مالی کدامند؟
۲. مضامین سازمان‌دهنده مقاومت در افشاء اخبار بد جهت ارتقاء به موقع بودن گزارشگری مالی کدامند؟
۳. مضامین فراگیر مقاومت در افشاء اخبار بد جهت ارتقاء به موقع بودن گزارشگری مالی کدامند؟
۴. محرک‌ها و پیامدهای مقاومت در افشاء اخبار بد جهت ارتقاء به موقع بودن گزارشگری مالی کدامند؟

پیشینه پژوهش

اینچرپاتی و سریواستاوا^۲ (۲۰۲۲) پژوهشی تحت عنوان «نقش حسابداری در کنترل احساسات سرمایه‌گذاران در برابر افشاء اخبار مالی شرکت» انجام دادند. در این پژوهش از نظر روش تحلیل ترکیبی بود، ابتدا برای تعیین ابعاد احساسات مبتنی بر اخبار و افشاء اطلاعات سرمایه‌گذاران از تحلیل محتوا استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داد، سرمایه‌گذاران در تصمیم‌گیری بیشتر به انعکاس اخبار تا افشاء اطلاعات شرکت‌ها متمایل هستند. همچنین مشخص گردید، انعکاس اخبار به شدت بر واکنش بازار مؤثر است و کمتر شکاف اطلاعاتی بین شرکت با ذینفعان را ایجاد می‌کند. **پالومینو تامایو و تیمانا^۳ (۲۰۲۲)** پژوهشی تحت عنوان «ساختن ارزش شرکت و برآمدن از مقاومت سازمانی از طریق زنجیره ارزش بازاریابی» انجام دادند. در این پژوهش که در بازه زمانی ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ بررسی‌های صورت گرفت، ۱۲۲ شرکت بورس اوراق بهادار لیما^۴ (نماد بازار اوراق بهادار پرو) بررسی شد. با الهام از نظریه تکاملی - اکولوژیک هانان و فریمن^۵ نسبت به بررسی پیامدهای مقاومت سازمانی بر شدت بازاریابی و متعاقباً بر نتایج مالی شرکت‌های مورد مطالعه، اقدام نمودند. در واقع نتایج نشان می‌دهد رفتارهای منتج به مقاومت مثل خودشیفتگی؛ سوگیری و ماکیاو لگرایی می‌تواند به واسطه پایین آوردن زنجیره ارزش بازاریابی در شرکت، پیامدهای مالی منفی را برای شرکت به همراه داشته باشد.

هوآننگ و گائو^۶ (۲۰۲۱) پژوهشی تحت عنوان «مقاومت استراتژیک و پایداری ساختار سرمایه» انجام دادند. نتایج پژوهش نشان می‌دهد مقاومت استراتژیک باعث پایداری ساختار سرمایه می‌شود و این موضوع می‌تواند در بلندمدت عدم تقارن اطلاعات را بیشتر کند. همچنین مشخص شد فقدان دانش مالی؛ دوره تصدی پایین و مالکیت مدیریت پایین به عنوان مجموع علل تقویت‌کننده مقاومت استراتژیک تلقی می‌شوند که می‌تواند باعث پایداری ساختار سرمایه شوند. دلیل هم

¹ Malakar

² Eachempati & Srivastava

³ Palomino-Tamayo and Timaná

⁴ Lima Stock Exchange

^۵ هانان و فریمن همان‌طور که یک زیست‌شناس به حیات وحش می‌نگرد به سازمان‌ها نگرسته‌اند. به نظر این دو محقق همان‌طور که با مطالعه بوم‌شناسی، درک حیات وحش تسهیل می‌شود درک سازمان‌ها یا مطالعه آن نظام‌های اجتماعی به طور گروهی و با توجه به شرایط دربرگیرنده آن‌ها آسان می‌شود.

دیدگاه بوم‌شناختی گسترده، معطوف ساختن توجه به مشکلات انفرادی سازمان‌ها را در هماهنگی با محیط بی‌مورد می‌سازد و توجه به سازمان را به عنوان عضو گروهی از سازمان‌های مربوط که با دیگر مجموعه‌های سازمانی همزیستی یا با آن‌ها به رقابت می‌پردازند امکان‌پذیر می‌سازد. محیط هر مجموعه سازمانی عمدتاً دیگر سازمان‌ها را در بر می‌گیرد. از این رو وجود و حیات هر گروه از سازمان‌ها به وسیله یک یا چند مجموعه سازمانی دیگر محدود می‌شود. بدین ترتیب است که بوم‌شناسی جمعی سازمان‌ها موضوعیت می‌یابد.

⁶ Huang & Gao

این است که وجود مقاومت استراتژیک باعث ایجاد نوعی مقاومت مدیران شرکت در برابر استقراض بدون وجود ظرفیت‌های دارایی و اهرم مالی است که این موضوع می‌تواند اگرچه عدم تقارن اطلاعاتی را کاهش دهد اما باعث پایداری ساختار سرمایه شوند.

خواجه‌وی و همکاران (۱۳۹۸) پژوهشی تحت عنوان «چسبندگی هزینه و مقاومت هزینه: مدل دو محرک هزینه‌ای از رفتار نامتقارن هزینه‌ها» انجام دادند. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌ها نشان داد که مدل بسط یافته دارای توان توضیح دهنده‌گی بیشتری در چسبندگی هزینه‌ها نسبت به مدل پیشین است. افزون بر این فرضیه، بیشتر بودن مقاومت هزینه نسبت به چسبندگی هزینه در مدل بسط یافته تأیید نشد. همچنین نتایج پژوهش نشان داد که روند تغییرات فروش سال‌های قبل در شکل‌گیری انتظارات مدیران تأثیرگذار است به گونه‌ای که با توجه به روند صعودی (نزولی) فروش سال‌های قبل دیدگاه مدیران نسبت به سطح عملکرد دوره آتی خوش بینانه (بدبینانه) می‌شود و انتظار دارند که روند صعودی (نزولی) شامل عملکرد دوره آتی نیز شود.

مرور پیشینه‌های تجربی گذشته حکایت از این موضوع دارد که این مفهوم در پژوهش‌های گذشته مورد توجه نبوده است، انجام این پژوهش می‌تواند به تقویت پشتوانه‌ی نظری و تجربی ادبیات مقاومت مدیرعامل در افشاء اخبار بد کمک نماید. در واقع فقدان یکپارچگی نظری در خصوص شناخت ابعاد مؤثر در ایجاد مقاومت در مدیران جهت عدم افشاء به موقع اخبار بد، مبنایی برای انجام این پژوهش است که می‌تواند چه به لحاظ تحلیلی و چه به لحاظ مفهومی نسبت به توسعه ادبیات نظری و حوزه کاربردها در سطح بازار سرمایه مؤثر باشد.

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از نظر نتیجه، جزء پژوهش‌های توسعه‌ای است، زیرا بدلیل فقدان چارچوب نظری منسجم در خصوص مقاومت مدیرعامل در افشاء اخبار بد، گزارشگری مالی شرکت‌ها فاقد افشاء به موقع اطلاعات است و این پژوهش از طریق تحلیل مضمون به دنبال ایجاد یک چارچوب نظری منسجم و یکپارچه است. به لحاظ هدف، این پژوهش جزء پژوهش‌های اکتشافی است، زیرا از طریق سه مرحله کدگذاری به دنبال تعیین مضامین پایه؛ سازمان‌دهنده و فراگیر در راستای مقاومت مدیرعامل در افشاء اخبار بد در سطح گزارشگری مالی شرکت‌های بازار سرمایه است. در نهایت باید بیان نمود از نظر نوع جمع‌آوری داده‌ها، این پژوهش از نوع ترکیبی است. لذا، فلسفه پژوهش را می‌توان استقرائی/قیاسی تلقی نمود. به این دلیل استقرائی است که به بررسی پدیده مقاومت مدیرعامل در افشاء اخبار بد می‌پردازد که نظریه جامعی درباره آن در گزارشگری به موقع افشاء اطلاعات در سطح شرکت‌های بورس اوراق بهادار وجود ندارد. اضافه کردن این موضوع خالی از لطف نیست که در پژوهش‌های اکتشافی، به دلیل اینکه امکان تدوین فرضیه وجود ندارد و همچنین، انسجام نظری در رابطه با موضوع مورد بررسی به لحاظ شیوه پژوهش توسعه‌ای نیست، به‌جای استفاده از نظریه‌های از پیش تعریف شده، پژوهش تلاش می‌نماید تا با استفاده از فرایند مصاحبه، جهت جمع‌آوری داده‌های پژوهش و کدگذاری آن برای ارائه یک مدل در بسترهای مطالعاتی، اقدام نماید. از طرف دیگر به این دلیل این پژوهش قیاسی است که پس از ارائه مدل، به تبیین آن در بین شرکت‌های بازار سرمایه می‌پردازد تا براساس ماهیت تحلیل بازنمایی سیستمی، محرک‌ها و پیامدهای مقاومت مدیرعامل در افشاء اخبار بد تعیین گردد.

جامعه آماری و نحوه انتخاب نمونه

در این پژوهش بر اساس ماهیت شیوه انجام مصاحبه و رسیدن به مضامین پدیده مورد بررسی، ابتدا تلاش گردید تا رسیدن به جامعه هدف دارای اصالت، معیارهایی در خصوص انجام مصاحبه شوندگان تدوین گردد. این معیارها عبارتند از:

۱. دارا بودن شناخت مفهومی در حوزه‌های رفتاری مالی،
۲. احاطه کامل به شیوه‌های پژوهش‌های کیفی و آشنایی با روند مصاحبه‌گری و تحقیق‌های مرتبط با افشاء اطلاعات و گزارشگری مالی به موقع، و
۳. آشنایی با ماهیت استانداردهای حسابداری و گزارشگری مالی.

بر اساس سه معیار فوق جستجو برای رسیدن به افراد مطلع و متمایل به انجام مصاحبه آغاز گردید. برای این منظور ابتدا محققان این پژوهش، لیستی از خبرگان پژوهشی در حوزه افشاء اطلاعات و شیوه‌ی گزارشگری مالی که در دسترس بودند، مشخص نمودند که برای این منظور از جستجو در سایت‌های معتبر علمی و پژوهشی در داخل و خارج از کشور استفاده شد. سپس از روش‌های مختلف تلاش گردید تا با گزینه‌های اولیه برای انجام فرایند مصاحبه هماهنگی لازم در خصوص تمایل به انجام مصاحبه و تشریح موضوع پژوهش، صورت گیرد. تعداد تماس‌های اولیه با ۲۵ نفر به عمل آمد و از آن‌ها خواسته شد، تا در صورت تمایل، مقدمات انجام مصاحبه مهیا گردد. از مجموع ارتباطات با افراد، بر اساس مؤلفه‌هایی همچون مسافت؛ فراگیری کرونا؛ عدم آمادگی در رابطه با انجام مصاحبه و عدم تمایل، ۱۶ نفر در مرحله اولیه اعلام آمادگی نمودند که باتوجه به نقطه اشباع تئوریک به عنوان فرایند اتمام مصاحبه‌ها، با ۱۱ نفر از افراد انتخاب شده، مصاحبه در بازه زمانی شش ماه صورت پذیرفت. نکته قابل توجه این است که به منظور انتخاب خبرگان تلاش گردید تا از افرادی استفاده شود که در کنار دانش علمی از شناخت لازم بر واقعیت‌های بازار سرمایه برخوردار باشند. لذا، بیشتر افراد مشارکت‌کننده یا حسابدار رسمی بودند یا در سازمان‌های مربوط به عنوان عضو تدوین‌کننده‌ی استانداردهای مالی بودند، استفاده شد. لذا، باتوجه به انتخاب تعداد ۱۱ نفر به عنوان خبرگان، جدول ۱ اطلاعات جمعیت شناختی را نشان می‌دهد.

جدول ۱. اطلاعات مصاحبه‌شوندگان (منبع: یافته‌های پژوهش)

مدت زمان مصاحبه	محل فعالیت	حوزه تخصصی	سابقه	مدرک تحصیلی	سن	جنسیت	مشارکت‌کنندگان
۵۵ دقیقه	دانشگاه آزاد اسلامی واحد شاهرود	حسابداری	۱۸ سال	دکتری	۵۰ سال	مرد	نفر اول
۶۵ دقیقه	دانشگاه شهید بهشتی	حسابداری	۵ سال	دکتری	۴۱ سال	مرد	نفر دوم
۵۰ دقیقه	دانشگاه شهید بهشتی	حسابداری	۱۸ سال	دکتری	۵۹ سال	مرد	نفر سوم
۶۵ دقیقه	دانشگاه خوارزمی	حسابداری	۱۸ سال	دکتری	۴۳ سال	زن	نفر چهارم
۷۰ دقیقه	دانشگاه الزهرا	حسابداری	۴ سال	دکتری	۳۹ سال	زن	نفر پنجم
۵۵ دقیقه	دانشگاه ممفیس آمریکا	حسابداری	۲۱ سال	دکتری	۶۵ سال	مرد	نفر ششم
۵۰ دقیقه	دانشگاه الزهرا	حسابداری	۵ سال	دکتری	۳۹ سال	زن	نفر هفتم
۶۵ دقیقه	دانشگاه رشت	حسابداری	۵ سال	دکتری	۴۱ سال	مرد	نفر هشتم
۴۵ دقیقه	دانشگاه سالفورد منچستر انگلستان	حسابداری	۲۲ سال	دکتری	۵۵ سال	مرد	نفر نهم
۴۰ دقیقه	دانشگاه تربیت مدرس	حسابداری	۷ سال	دکتری	۴۱ سال	زن	نفر دهم
۵۰ دقیقه	دانشگاه آزاد اسلامی کرج	حسابداری	۱۸ سال	دکتری	۵۳ سال	مرد	نفر یازدهم

فرایند گردآوری داده‌های پژوهش

در فرایند گردآوری داده‌های پژوهش، در ابتدا از مصاحبه‌های باز و سپس از نیمه‌ساختاریافته با زمان تقریبی یک ساعت استفاده گردید. سؤالات شامل موقعیت‌های بودند که افراد برحسب تجربه و یا تحصیلات با آن مواجه شده بودند که برخی از این سؤالات مصاحبه عبارت بودند از:

۱. تا چه اندازه فقدان استانداردهای الزام‌آور در حسابداری و گزارشگر مالی در ایجاد مقاومت مدیرعامل جهت افشاء اخبار بد نقش دارد؟

۲. آیا تمرکز صرف بر افشاء اخبار خوب می‌تواند پیامدهای منفی برای آینده مدیران در شرکت‌ها داشته باشد؟

۳. تا چه اندازه خطاهای ادراکی مدیرعامل در عدم به موقع افشاء اطلاعات سبب کاهش کیفیت گزارشگری مالی می‌شود؟

۴. تا چه اندازه ویژگی‌های فردی مدیرعامل در برابر مقاومت افشاء اخبار بد مؤثر است؟

۵. آیا پیچیدگی ساختار شرکت‌ها در ارزیابی عملکرد مدیرعامل می‌تواند عاملی برای عدم افشاء اخبار منفی تلقی شود؟

۶. آیا اندازه شرکت از نظر بزرگی و متوسط بودن نقشی در ارزیابی عملکرد مدیرعامل در افشاء اخبار بد دارد؟

۷. آیا ویژگی‌ها و ترکیب هیئت مدیره می‌تواند عاملی برای عدم افشاء اخبار منفی تلقی شود؟

۸. نقش کمیته‌های حسابرسی شرکت در ایجاد مقاومت مدیرعامل در افشاء اخبار بد را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

در آغاز فرایند پژوهش مصاحبه‌ها به صورت باز انجام می‌شد این کار به ایجاد دیدگاه‌های مختلف در مورد موضوع پژوهش کمک می‌نماید، اما در ادامه، به خاطر اینکه مفاهیم ایجاد شده دارای معنا باشند، مصاحبه‌ها به صورت نیمه ساختاریافته صورت پذیرفت، تا یک چارچوب نظری هدفمند برای ایجاد محتوای اثربخش ایجاد شود. این کار می‌تواند تأثیرگذاری گرایش یا جهت ناشی از تئوری‌های مبتنی بر ادبیات تحقیق در حین گردآوری داده‌ها را کاهش دهد. یکی از مهمترین بخش‌های تحلیل‌های کیفی همچون تحلیل مضمون، اتمام مصاحبه‌ها می‌باشد، که رسیدن به نقطه اشباع به عنوان یک فرایند و استراتژی در این تحلیل بسیار حائز اهمیت بود. محققان پس از هر مصاحبه، شروع به کدگذاری باز و تا حدی کدگذاری انتخابی می‌نمودند تا مفاهیم و اشتراکات‌شان مشخص گردد و بر این اساس در هر مرحله کدهای ایجاد شده از مرحله کدگذاری انتخابی با هم مورد مقایسه قرار می‌گرفتند. چراکه استفاده از مقایسه دائمی سبب کنترل پی‌درپی مفاهیم جدید، بسط و توسعه و مقایسه طبقه‌بندی‌ها و تصمیم‌گیری درباره کافی بودن یا نبودن طبقه‌بندی‌های موجود می‌شود (واستل، ۲۰۰۱). در واقع در مرحله کدگذاری محوری، محقق هرگونه ایده نوظهور، کدها و طبقه‌بندی‌های احتمالی و روابط بین طبقه‌بندی‌های اصلی و فرعی را بر مبنای مشابهت ثبت و ضبط می‌کند. در مرحله کدگذاری انتخابی طبقه‌بندی‌های فرعی و طبقه‌بندی اصلی بر مبنای چارچوب نظری ساخته می‌شوند. سپس در بخش کمی پس از مشخص شدن ابعاد الگوی مقاومت مدیرعامل در افشاء اخبار بد، از پرسشنامه‌های ماتریسی برای انجام تحلیل بازنمایی سیستمی استفاده شد. این پرسشنامه به صورت مقایسه زوجی سطر با ستون تدوین می‌شود و از طریق طی نمودن فرایندهای تحلیلی موردنظر، اقدام به جمع‌آوری داده‌های پژوهش شد.

فرآیند اعتباریابی جمع‌آوری داده‌ها

در این پژوهش از روش سه‌سوسازی یا چندجانبه‌گری برای سنجش اعتبار تحقیق استفاده شده است. برای محقق شدن چندجانبه‌نگری در پژوهش حاضر، رویکردهای مختلف مصاحبه‌شوندگان در ۴ بعد زیر مورد بررسی قرار گرفت و علاوه بر تقویت نتایج، داده‌های معتبری فراهم شده است.

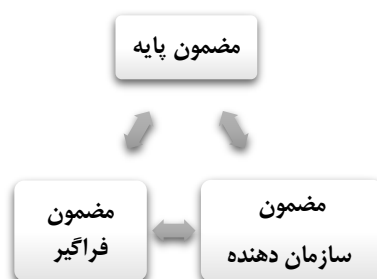
۱. **اعتباریابی یا بازیابی توسط مصاحبه‌شوندگان:** کنترل صحت یافته‌ها پژوهش توسط مصاحبه‌شوندگان که آیا پژوهش به شکل صحیحی دیدگاه‌های آنها را در مورد موضوع پژوهش منعکس کرده است یا نه؟ پس از اتمام مصاحبه‌ها و تجزیه و تحلیل داده‌ها از ۹ نفر از مصاحبه‌شوندگان در مورد تطابق دیدگاه‌های ایشان بحث و تبادل نظر انجام شد. خوشبختانه در تمامی موارد محقق از اظهارات مصاحبه‌شوندگان برداشت درستی از اظهارات مصاحبه‌شوندگان داشته که نشان‌دهنده درک مطلوب در مورد موضوع پژوهش می‌باشد.
۲. **مرور هم‌تا:** برای اینکه بخواهیم روش‌های به کار گرفته شده، نتایج و صحت آنها را نقد کنیم از محققان دیگر می‌خواهیم یادداشت‌ها و تحلیل‌های تحقیق را بررسی نمایند. به دلیل یک سری محدودیت‌ها کمک گرفتن از محققان دیگر وجود نداشت. برای تحقق این روش، تجزیه و تحلیل داده‌های مصاحبه‌پس از دو هفته مجدداً انجام گرفت و در درک مفاهیم مربوط به مصاحبه در دو زمان، اختلاف قابل ملاحظه‌ای وجود نداشت.
۳. **توضیح شیوه یادداشت‌برداری و انجام پژوهش:** تأیید صحت نحوه تحلیل توسط مصاحبه‌شوندگان از طریق بررسی پروتکل و فرایند مصاحبه‌ها، مرور یادداشت‌ها توسط ۹ نفر از مصاحبه‌شوندگان نشان داد، روند پژوهش و تحلیل‌کدها در مسیر درستی پیشرفته است.
۴. **تهیه گزارش مفصل نتایج:** در تحلیل مضامین، با توجه به این اصل که «معناها برخاسته از مفهوم مورد بررسی هستند یا خیر»، هریک از نتایج باید همراه با بسترهای دانش‌حسابداری، به طور کامل در نظر گرفته شود و خواننده پژوهش توجهی خاص به این بسترها یا همان کارکردهای رویه‌ای گزارشگری مالی داشته باشد. بنابراین لازم است جزئیات محتوای پژوهش در کدگذاری مضامین توضیح داده شود. بر این مبنا ضبط مصاحبه‌ها، یادداشت‌برداری و گزارش‌دهی مرتب نتایج، منجر به فراهم نمودن داده‌های معتبر گردید که این موضوع مورد تأیید قرار گرفت.

یافته‌های پژوهش

همسو با ماهیت پژوهش در بخش کیفی از تحلیل مضمون استفاده شده است. جهت تعیین مضامین مربوط به مقاومت مدیران در افشای اخبار بد، در بخش کیفی از تحلیل مضمون استفاده شده است. تحلیل مضمون به عنوان فرایند اجرایی تحلیل محتوا محسوب می‌شود که اقدام به تجزیه و تحلیل مبانی و مفاهیم موضوع حاضر از طریق واکاوایی محتوایی همزمان در مطالعات مشابه و انجام مصاحبه برای تعیین ابعاد آن می‌نماید. تفکر بنیادی تحلیل محتوا، قراردادن اجزاء محتوای پژوهش‌های گذشته بر اساس تحلیل مضمون است. مضمون‌الگویی است که در داده‌ها یافت می‌شود و حداقل به توصیف و سازماندهی مشاهدات و حداکثر به تفسیر جنبه‌هایی از پدیده می‌پردازد (بویاتزیس^۱، ۱۹۹۸). در این پژوهش از تحلیل

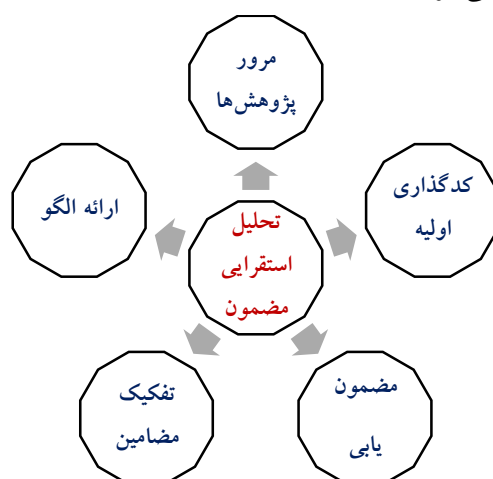
^۱ Boyatzis

مضمون بر اساس سبک آتریید-استرلینگ^۱ (۲۰۰۱) بهره برده می‌شود. ساختار این تحلیل شامل سه بُعد مورد تأکید، بر اساس شکل ۳ به عنوان مبنای تحلیل است.

شکل ۳. ساختار تحلیل مضمون - آتریید استرلینگ (۲۰۰۱)

با پیروی از این روش، مضمون پایه مبین نکته مهمی در متن است و با ترکیب آن‌ها، مضمون سازمان دهنده ایجاد می‌شود. مضمون سازمان دهنده واسط مضامین فراگیر و پایه شبکه است و مضمون فراگیر در کانون شبکه مضامین قرار می‌گیرد. نکته حائز اهمیت این است برای رسیدن به ابعاد مقاومت مدیران در افشای اخبار بد، می‌بایست از رویکرد استقرایی در تحلیل محتوا استفاده شود. لذا، زمانی که پژوهش قصد آزمون یا بررسی صحت نظریه؛ چارچوب ایجاد شده یا فرضیاتی را دارد، از روش تحلیل محتوای قیاسی استفاده می‌کند، و زمانی که پژوهش به دنبال کشف حوزه‌های جدید جهت رسیدن به فهمی تازه در خصوص معیاری است که تا قبل از این چارچوب نظری در مورد آن وجود ندارد، از تحلیل محتوایی از نوع استقرایی استفاده می‌کند. بر این اساس با توجه به اینکه مفهوم مقاومت مدیرعامل در سطح شرکت‌های بازار سرمایه بر اساس ایجاد یک مدل منسجم و یکپارچه مورد بررسی قرار نگرفته است، پژوهش مجوز استفاده از مبنای استقرایی در تحلیل مضامین را خواهد داشت. لذا، با ایجاد نقشه راه مطالعاتی بر اساس پژوهش براون و کلارک^۲ (۲۰۰۶) مطابق شکل ۴ نسبت به شروع انجام پژوهش اقدام می‌گردد.

شکل ۴. نقشه راه تحلیل مضمون

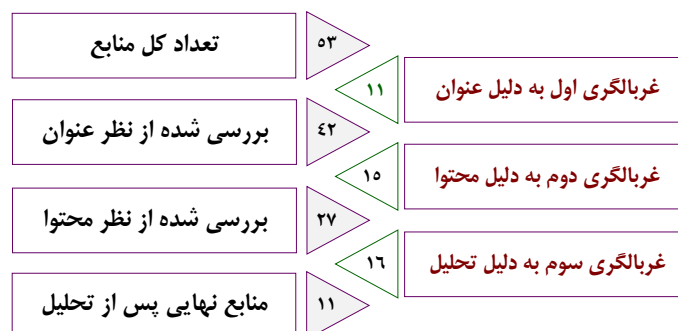
با شناخت فرایندهای قابل اجرا در این تحلیل، در ادامه بخش به بخش تلاش می‌شود تا ابعاد مقاومت مدیران در افشای اخبار بد مورد بررسی قرار گیرد.

¹ Attride- stirling

² Braun & Clarke

❖ مرور پژوهش‌ها

در این بخش ابتدا می‌بایست از طریق واکاوی در پژوهش‌های مشابه ابتدا مضامین فراگیر مفهوم مقاومت مدیرعامل در عدم افشای اخبار بد را مشخص نمود، تا تعیین شود مؤلفه‌های اصلی مورد تأکید در این مدل، در پژوهش‌های مشابه کدامند. برای این منظور ابتدای سه مرحله اولیه ارزیابی عنوان، محتوایی و تحلیل نسبت به تعیین میزان پژوهش‌های مشابه در بازه زمانی ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۲ اقدام شد. بر این اساس به منظور یافتن پژوهش‌های مشابه از پایگاه‌ها و مراجع پژوهشی معتبر، اقدام به شناسایی پژوهش‌های مرتبط با هدف پژوهش شد.

شکل ۵. فرایند تحلیل غربالگری پژوهش‌های متناسب با هدف پژوهش جهت شناسایی مضامین

بر اساس غربالگری پژوهش‌ها مطابق شکل ۵ از سه حیث عنوان، محتوا و تحلیل، مشخص شد، تعداد ۱۱ پژوهش می‌تواند به عنوان مبنای ارزیابی جهت تعیین مضامین مقاومت در افشاء اخبار بد به بازار سرمایه مورد استفاده قرار گیرد. پس از این مرحله، در گام بعدی اقدام به دسته‌بندی و تفکیک مضامین خودپنداره مقاومت مدیران در عدم انعکاس اخبار منفی به بازار سرمایه می‌شود. در این روش ابتدا ۱۱ پژوهش تأیید شده از طریق ده معیار روش ارزیابی انتقادی بر اساس جدول ۲ به کمک ۱۱ نفر از خبرگان پژوهش، برای رسیدن به درک منسجم‌تر از نظر ماهیت پژوهش مورد برآزش قرار می‌گیرند. حالاً بر اساس شناخت بهتر فرایند انجام تحلیل در این گام، با مشارکت خبرگان پژوهش، ۸ پژوهش اولیه تأیید شده، مورد واکاوی امتیازی بر اساس تحلیل ارزیابی انتقادی قرار می‌گیرد.

جدول ۲. فرایند ارزیابی پژوهش‌های تأیید شده جهت تعیین مؤلفه‌های پژوهش

	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
معیارهای ارزیابی												
تأیید	✓	✓	--	✓	--	✓	✓	✓	--	✓	✓	✓
حذف	--	--	⊗	--	⊗	--	--	--	⊗	--	--	⊗
هدف پژوهش	۲	۳	۲	۳	۲	۳	۴	۳	۱	۵	۳	هدف پژوهش
روش پژوهش	۴	۵	۴	۳	۳	۳	۳	۴	۲	۴	۴	روش پژوهش

¹ Palomino-Tamayo and Timaná

² Huang & Gao

³ Illeditsch

⁴ Mikalef

⁵ Lovallo

⁶ Crepin & Neavdal

⁷ Espano

⁸ Hu & Wang

۴	۴	۳	۴	۳	۴	۴	۴	۲	۵	۴	طرح پژوهش
۴	۳	۳	۳	۳	۳	۴	۴	۳	۴	۴	نمونه گیری
۴	۴	۲	۴	۳	۴	۳	۴	۲	۳	۳	جمع آوری
۳	۳	۳	۵	۲	۳	۴	۳	۱	۳	۴	تعمیم یافته ها
۴	۳	۲	۴	۳	۳	۴	۴	۲	۴	۳	اخلاقی
۵	۳	۳	۵	۳	۳	۳	۵	۳	۵	۳	تحلیل آماری
۴	۴	۲	۴	۳	۳	۴	۴	۲	۴	۴	قابلیت تئوریک
۴	۴	۳	۴	۳	۴	۴	۴	۲	۴	۳	ارزش پژوهش
۳۹	۳۶	۲۸	۳۹	۲۸	۳۳	۳۷	۳۹	۲۰	۴۱	۳۵	جمع

بر اساس نتایج این تحلیل مشخص شد، ۳ پژوهش که امتیاز لازم (بیشتر از ۳۰ امتیاز) را کسب نکردند، از دور بررسی خارج شدند. در ادامه به منظور تعیین مضامین فراگیر مقاومت مدیرعامل در عدم افشای اخبار بد از روش امتیازی بر اساس جدول ۳ استفاده می شود. بر مبنای این روش کلیه معیارهای فرعی استخراج شده از متن مقالات تأیید شده، در ستون جدول نوشته می شود و سپس در ردیف هر جدول نام محققان پژوهش های تأیید شده آورده می شود. بر مبنای استفاده از هر پژوهشگر از معیارهای فرعی نوشته شده در ستون جدول، علامت «» درج می شود، سپس امتیازهایی هر در ستون معیارهای فرعی، باهم جمع می شود و امتیازهای بالاتر از میانگین پژوهش های انجام شده، به عنوان مؤلفه های پژوهش انتخاب می شوند.

جدول ۳. واکاوی مؤلفه های پژوهش

محققان	مقاومت ساختاری	مقاومت بینش	مقاومت فرهنگی	مقاومت عملکردی	مقاومت روانشناختی
پالومینو تامایو و تیمانا (۲۰۲۲)	☒	-	-	☒	☒
هوآنگ و گائو (۲۰۲۱)	-	☒	-	☒	☒
میکالیف و همکاران (۲۰۲۰)	-	☒	-	☒	-
لووالو و همکاران (۲۰۲۰)	-	☒	-	-	☒
سرپین و نیوادل (۲۰۱۹)	-	☒	☒	-	☒
هو و وانگ (۲۰۱۸)	☒	☒	-	-	-
پورحیدری و فروغی (۱۳۹۸)	-	-	-	☒	-
طاهری عابد و همکاران (۱۳۹۷)	☒	-	-	☒	-
جمع	۳	۵	۱	۵	۴

با توجه به تأیید ۸ پژوهش در فرایند غربالگری جهت تعیین مضامین فراگیر، مؤلفه هایی که بیش از نصف پژوهش های تأیید شده را کسب نمودند، در قالب جدول ۴ تعریف تئوریک می شوند.

جدول ۴. تعاریف مؤلفه های انتخاب شده

مؤلفه ها	تعاریف
<p>بیش هسته مرکزی کارکردهای رفتاری فرد تلقی می شود که بر اساس باورهای ایجاد شده در ذهنیت فرد می تواند منجر به بروز واکنش هایی در تصمیم گیری شود. مقاومت به شکل بینش فردی، زمانی ظاهر می شود که یک فاصله زمانی قابل ملاحظه میان بروز تغییرات اساسی در محیط و مطلع شدن فرد از بروز این تغییرات، وجود داشته باشد. در واقع نوعی عدم درک صحیح فردی از تغییراتی است که می تواند تأثیرات مهمی بر دیگران داشته باشد. لذا مدیران دارای مقاومت مبتنی بر بینش، به دلیل ویژگی های ذهنی عموماً متعصبانه ممکن است چارچوب های غیر قابل تغییری در تصمیم گیری های خود ایجاد نمایند که این موضوع سبب خواهد شد تا فرد نشانه ها و علائم تغییرات اطراف خود را مورد توجه قرار ندهد و در این صورت باعث گردد تا نوعی مقاومت ذهنی در برابر انتظارات و تغییرات مورد نیاز توسط مدیران صورت پذیرد (سرپین و نیوادل، ۲۰۱۹).</p>	

مؤلفه‌ها	تعاریف
مقاومت عملکردی	مقاومت در عملکرد بخش مشهود رفتارهای فردی را تعریف می‌کند و نشان‌دهنده تعلل مدیران در اعمال تغییرات بر اساس انتظارات دیگران است. به عبارت دیگر، این مقاومت زمانی رخ می‌دهد که اگرچه بر اساس بینش مدیریتی، تجزیه و تحلیل محیطی برای شناخت تغییرات صورت گرفته است، اما پاسخ و واکنش به این تغییرات به‌کندی صورت می‌گیرد و تلاش‌هایی که برای تغییر اعمال می‌شود در زمان مناسب رخ نخواهد داد (دایاناندان و همکاران، ۲۰۱۷).
مقاومت روانشناختی	مقاومت روانشناختی سطحی از ادراک‌های فردی در تصمیم‌گیری را در بر می‌گیرد که می‌تواند زمینه‌ای برای احتمال سوگیری‌های تصمیم‌گیری قلمداد شود. مقاومت روانشناختی معمولاً به دلیل عدم اطمینان و باور به توانمندی‌های بیش از اندازه در تجزیه و تحلیل و تصمیم‌گیری حادث می‌شود و می‌تواند کارکردهای فردی را دچار اختلال در تفکیک بین واقعیت‌ها با قضاوت‌های فردی در تصمیم‌گیری نماید. در این مقاومت فرد به دلایل مختلف همچون خودشیفتگی؛ بیش اطمینانی و یا اضطراب در مواجهه شدن با واقعیت‌ها معمولاً دچار تردید در تصمیم‌گیری و تشخیص بین واقعیت‌ها با ادراک فردی می‌گردد. در این شرایط مقاومت روانشناختی زمینه افزایش مقاومت در برابر تغییر را بارزتر می‌کند و فرد دچار نوعی مکانیسم دفاعی در کارکردهای روانشناختی می‌گردد (هوآنگ و گائو، ۲۰۲۱).

با عنایت به محدوده زمانی تعیین شده ۲۰۲۲ تا ۲۰۱۸ در بخش پژوهش‌های خارجی و ۱۴۰۰ تا ۱۳۹۷ در بخش پژوهش‌های داخلی، همانطور که مشخص شد، ۳ مضمون فراگیر از طریق غربالگری نظری پژوهش‌های تأیید شده به عنوان مبانی اصلی مقاومت مدیرعامل در انعکاس اخبار انتخاب شدند که در قالب شکل ۶ ارائه می‌شوند.

شکل ۶. مضامین مقاومت مدیرعامل در افشاء به موقع اخبار بد

با اتکاء به مضامین فراگیر در تحلیل مضمون، در گام بعدی مطابق با نقشه راه فرایند تحلیل در شکل ۴ می‌بایست نسبت به ایجاد کدگذاری اولیه اقدام نمود.

❖ کدگذاری اولیه

جهت ایجاد کدهای اولیه (باز) در مرحله اول، برای تسهیل شکل استقرآء در تحلیل مضمون، ابتدا از فرایند سیستماتیک ارزیابی انتقادی برای شناسایی مضامین فراگیر مدل مقاومت مدیرعامل در افشای اخبار بد استفاده شد. در این پژوهش با توجه به مرور ادبیات موجود و با استفاده از مقولات اصلی که معرف موضوع مورد مطالعه هستند از تعریف عملیاتی استخراج شدند؛ و در ماتریس مقوله‌بندی ساخت‌یافته در سه سطح مقاومت بینش؛ مقاومت عملکردی و مقاومت روانشناختی برای شناخت پدیده مورد مطالعه بهره برده می‌شود. در مرحله دوم و با توجه به شناسایی ابعاد اصلی که در بالا توضیح داده شد؛ سؤال‌هایی در راستای هدف پژوهش تنظیم و قبل از اجرای مصاحبه، برای اطمینان از روایی یافته‌ها و دقیق بودن سؤال‌ها با اساتید راهنما و مشاور مورد بررسی و بازبینی قرار گرفت؛ و سپس با برنامه ریزی‌های انجام شده و تعیین وقت قبلی، این سؤال‌ها در مصاحبه‌های انفرادی با مصاحبه‌شوندگان مطرح و صحبت‌های آن‌ها، ضبط و همچنین

یادداشت برداری شد. مصاحبه شوندگان ابتدا با شناسایی خبرگان پژوهش در حوزه مورد مطالعه، انتظارات آن‌ها را از این حوزه توصیف نمودند و همچنین با رعایت پروتکل مصاحبه مبنی بر رفت و برگشت سؤالات و پاسخ مصاحبه شوندگان، نسبت به ایجاد انحراف در مصاحبه تلاش نمودند کنترل لازم صورت گیرد. مدت زمان اجرای مصاحبه‌ها تقریباً ۱۱ ساعت بود. لازم به توضیح است، برای افزایش اطمینان در فرایند کدگذاری باز مفاهیم ایجاد شده، تلاش شد تا سؤالات در مصاحبه‌ها تا حد ممکن مجدداً پرسیده شود تا نقطه اشباع تئوریک تعیین گردد. به عبارت دیگر، در انجام فرایند کدگذاری باز، با طراحی پروتکلی مبتنی بر ایجاد فضای باز در سؤالات اولیه، تلاش گردید تا رسیدن به کدهای تفکیک شده، سؤالات به صورت رفت و برگشت مطرح گردد تا با جلو رفتن مصاحبه‌ها، دست محققان این پژوهش برای تخصیص کدهای تعیین شده به مضامین پایه و سپس مضامین سازنده باز باشد و در ادامه نسبت به طرح سؤالات نیمه ساختار یافته برای رسیدن به نقطه اشباع تئوریک اقدام لازم صورت پذیرد. منظور از رفت و برگشتی در کدگذاری باز، بدین معنا است که با استخراج کدهای مفهومی مشترک و با پالایش و حذف موارد تکراری، با بهره‌گیری از مبانی نظری و تطبیق آن‌ها، عمل کاهش این مفاهیم در قالب مقوله‌های فرعی، سازماندهی شود. لذا، بر اساس این پروتکل، در زمان مصاحبه و طرح سؤالات، اگر نکته مبهمی در بیان پاسخ مصاحبه شوندگان بود، آن مبحث آنقدر ادامه می‌یافت تا سؤالات بعدی از دل آن شکل گیرد. به طوریکه این نکات مبهم، خود ایجاد کننده سؤالاتی در همان مصاحبه یا مصاحبه‌های بعدی محسوب قلمداد می‌شدند. لذا، این فرایند آنقدر ادامه یافت تا نقطه اشباع تئوریک تعیین گردد و پس از آنکه اطمینان حاصل می‌شد، مصاحبه‌ها کد جدیدی ایجاد نمی‌کنند، پایان مصاحبه اعلام گردید.

❖ جستجوی مضامین مشابه و بازبینی مضامین

این مرحله، شامل جستجو و شناسایی مضامین است که مضامین پس از تطبیق کدها با مضامین بالقوه از بخش کدگذاری شده متن استخراج می‌شود. به عبارت دیگر مرتبط کردن کدها با مضامین اصلی و دسته بندی آن‌ها در این مرحله صورت پذیرفت. در واقع در این مرحله، مضامین سازمان دهنده ایجاد می‌شوند. مضامین سازمان دهنده شامل مضامین حاصل از ترکیب و تلخیص مضامین پایه‌ای است که بر اساس کدهای باز و از طریق مصاحبه‌ها ایجاد شده‌اند. بر اساس مرور مفاهیم مشابه در کدهای پایه زمینه تشخیص و تخصیص مضامین هم مفهوم به یک مفهوم مشترک در یک کد مشخص، این مرحله به سرانجام می‌رسد. لذا طبق جداول ایجاد شده، نسبت به تخصیص هریک از مضامین پایه به یک مضمون سازمان دهنده اقدام گردید.

❖ نامگذاری ترکیبی مضامین/مضامین فراگیر

مضامین فراگیر شامل مضامین عالی دربرگیرنده حاکم بر متن به مثابه کل است. در واقع کلیه ابعاد مضامین سازمان دهنده به واحدی بزرگتر در قالب مضامین فراگیر تفکیک می‌شوند و انتخاب نام آن‌ها بر اساس ابعاد نظری یا استانداردهای مرتبط با پدیده مورد بررسی ملموس می‌گردد. شیوه انجام کدگذاری بر این اساس است که هرچه از کدگذاری پایه به سمت کدگذاری فراگیر حرکت می‌شود، داده‌ها بر اساس شباهت‌ها و تفاوت‌های کیفی در مقولات گسترده‌تر دسته‌بندی می‌شوند و مضامین بدست آمد در هر مرحله از کدگذاری؛ انتزاعی‌تر از مضامین قبلی می‌گردند. به این معنا که در هر مرحله از کدگذاری از حجم داده‌ها کم و بر محتوای آن افزوده می‌گردد. لذا، با عنایت به توضیح‌های داده شده در این بخش اقدام به تفکیک مضامین سازمان دهنده به مضامین فراگیر می‌گردد.

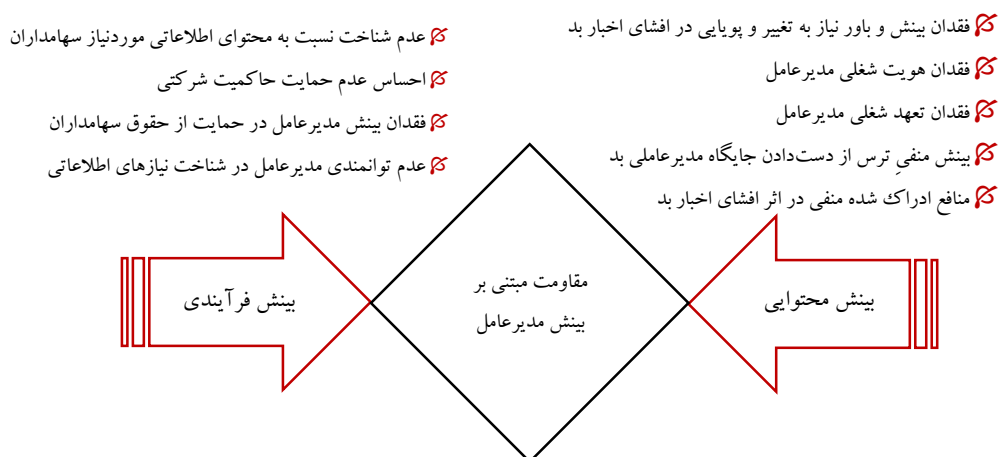
الف) مقاومت مبتنی بر بینش مدیرعامل در افشاء اخبار بد

با اتکاء به مجموعاً ۷۵ مضمون پایه ایجاد شده و دو مضمون سازمان دهنده مرتبط با کدگذاری باز ناشی از مصاحبه‌های پژوهش مشخص گردید، مقاومت مبتنی بر بینش مدیرعامل در افشاء اخبار بد به عنوان اولین مضمون فراگیری است که می‌تواند به افزایش به موقع بودن گزارشگری مالی جهت ارتقای شفافیت اطلاعات برای سهامداران کمک نماید.

جدول ۵. مضامین فراگیر مقاومت مبتنی بر بینش مدیرعامل در افشاء اخبار بد

مضامین پایه	مضامین سازمان دهنده	مضامین فراگیر
عدم شناخت نسبت به محتوای اطلاعاتی مورد نیاز سهامداران	احساس عدم حمایت حاکمیت شرکتی	مقاومت بینش فرایندی
فقدان بینش مدیرعامل در حمایت از حقوق سهامداران	عدم توانمندی مدیرعامل در شناخت نیازهای اطلاعاتی ذینفعان	
فقدان بینش و باور نیاز به تغییر و پویایی در افشای اخبار بد	فقدان هویت شغلی مدیرعامل	مقاومت بینش محتوایی
فقدان تعهد شغلی مدیرعامل	بینش منفی ترس از دست دادن جایگاه مدیرعاملی در افشای اخبار بد	
منافع ادراک شده منفی در اثر افشای اخبار بد		

که با توجه به جدول ۵ می‌توان شکل ۷ مربوط به مضامین فراگیر مقاومت مبتنی بر بینش مدیرعامل در افشاء اخبار بد را ارائه نمود.

شکل ۷. مضامین فراگیر مقاومت مبتنی بر بینش مدیرعامل در افشاء اخبار بد

ب) مقاومت عملکردی مدیرعامل در افشاء اخبار بد

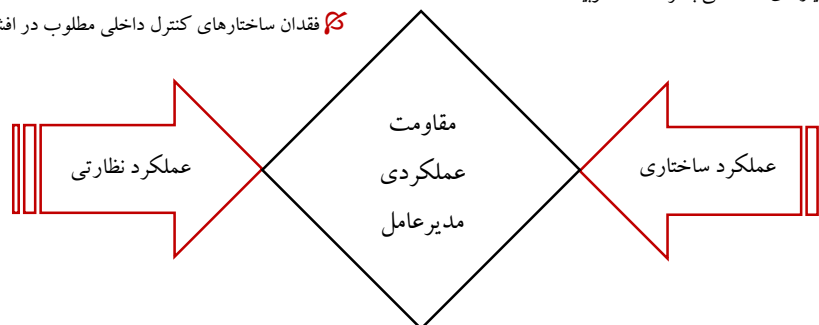
با اتکاء به مجموعاً ۸۱ مضمون پایه ایجاد شده و دو مضمون سازمان دهنده مرتبط با کدگذاری باز ناشی از مصاحبه‌های پژوهش مشخص گردید، مقاومت عملکردی مدیرعامل در افشاء اخبار بد به عنوان دومین مضمون فراگیری است که می‌تواند به افزایش به موقع بودن گزارشگری مالی جهت ارتقای شفافیت اطلاعات برای سهامداران کمک نماید.

جدول ۶. مضامین فراگیر مقاومت عملکردی مدیرعامل در افشاء اخبار بد

مضامین پایه	مضامین سازمان دهنده	مضامین فراگیر
عدم اثربخشی کمیته های حسابرسی شرکت در الزام به افشای اخبار بد توسط مدیرعامل فقدان سیاست های تکلیفی بر تصمیم های مدیرعامل در افشای اخبار بد فقدان الزامات نظارتی در افشای اخبار بد وجود ضعف در استانداردهای گزارشگری مالی «IFRS» جهت افشای اخبار بد فقدان ساختارهای کنترل داخلی مطلوب در افشای اخبار بد	مقاومت عملکرد نظارتی	مقاومت عملکردی مدیرعامل در افشاء اخبار بد
پیچیدگی ساختاری شرکت در الزام به افشای اخبار بد عدم پویایی اندازه هیئت مدیره در فشار به مدیرعامل جهت افشای اخبار بد نقش دوگانگی مدیرعامل در انعکاس اخبار بد عدم تناسب بین نیازهای اطلاعاتی ذینفعان با فرهنگ مطلوبیت اطلاعات شرکت در افشای اخبار بد	مقاومت عملکرد ساختاری	

که با توجه به جدول ۶ می توان شکل ۸ مربوط به مضامین فراگیر مقاومت عملکردی مدیرعامل در افشاء اخبار بد را ارائه نمود.

- ✘ پیچیدگی ساختاری شرکت در الزام به افشای اخبار بد
- ✘ عدم پویایی اندازه هیئت مدیره در فشار به مدیرعامل
- ✘ نقش دوگانگی مدیرعامل در انعکاس اخبار بد
- ✘ عدم تناسب نیازهای اطلاعاتی با فرهنگ مطلوبیت اطلاعات
- ✘ عدم اثربخشی کمیته های حسابرسی شرکت
- ✘ فقدان سیاست های تکلیفی بر تصمیم های مدیرعامل
- ✘ فقدان الزامات نظارتی در افشای اخبار بد
- ✘ وجود ضعف در استانداردهای گزارشگری مالی «IFRS»
- ✘ فقدان ساختارهای کنترل داخلی مطلوب در افشای اخبار بد

شکل ۸. مضامین فراگیر مقاومت عملکردی مدیرعامل در افشاء اخبار بد

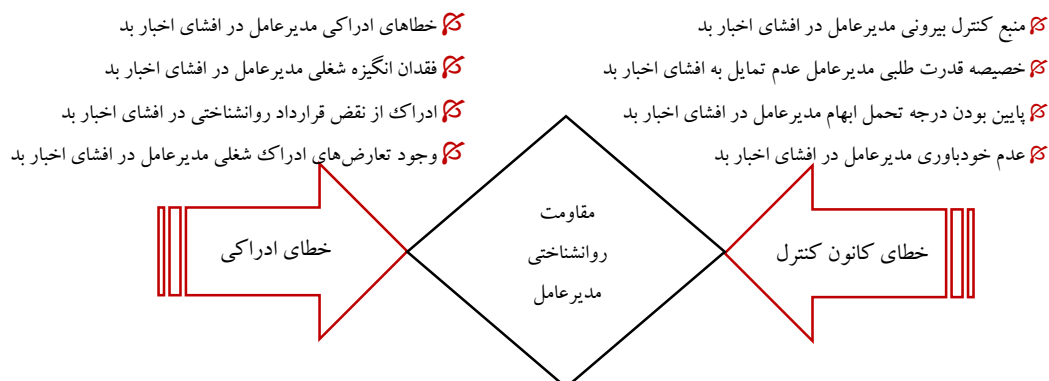
ج) مقاومت روانشناختی مدیر عامل در افشاء اخبار بد

با اتکاء به مجموعاً ۶۷ مضمون پایه ایجاد شده و دو مضمون سازمان دهنده مرتبط با کدگذاری باز ناشی از مصاحبه های پژوهش مشخص گردید، مقاومت روانشناختی در افشاء به عنوان سومین مضمون فراگیری است که می تواند به افزایش موقع بودن گزارشگری مالی جهت ارتقای شفافیت اطلاعات برای سهامداران کمک نماید.

جدول ۷. مضامین فراگیر مقاومت روانشناختی مدیرعامل در افشاء اخبار بد

مضامین پایه	مضامین سازمان دهنده	مضامین فراگیر
خطاهای ادراکی مدیرعامل در افشای اخبار بد فقدان انگیزه شغلی مدیرعامل در افشای اخبار بد ادراک از نقض قرارداد روانشناختی در افشای اخبار بد وجود تعارض های ادراک شغلی مدیرعامل در افشای اخبار بد	مقاومت خطای ادراکی	مقاومت روانشناختی در افشاء اخبار بد
منع کنترل بیرونی مدیرعامل در افشای اخبار بد وجود خصیصه قدرت طلبی مدیرعامل در عدم تمایل به افشای اخبار بد پایین بودن درجه تحمل ابهام مدیرعامل در افشای اخبار بد عدم خودباوری مدیرعامل در افشای اخبار بد	مقاومت خطای کانون کنترل	

که با توجه به جدول ۷ می‌توان شکل ۹ مربوط به مضامین فراگیر مقاومت روانشناختی در افشای اخبار بد را ارائه نمود.

شکل ۹. مضامین فراگیر مقاومت روانشناختی مدیرعامل در افشای اخبار بد

❖ ارائه چارچوب نظری

در این پژوهش، جهت شناسایی مضامین با مرور پیشینه نظری پژوهش‌های مشابه آغاز شد و با تعیین مؤلفه‌های پژوهش، جهت تعیین مضامین پایه، مصاحبه با خبرگان پژوهش آغاز گردید و طی ۱۱ مصاحبه انجام شده، از ایجاد ۲۲۳ کد باز، ۲۶ مضمون پایه؛ ۶ مضمون سازمان‌دهنده و ۳ مضمون فراگیر، چارچوب نظری پژوهش را می‌توان به ترتیب زیر ارائه داد. لذا، در یک دسته‌بندی کلی می‌توان مجموع مضامین پایه؛ سازمان‌دهنده و فراگیر را در قالب جدول ۸ و شکل ۱۰ به ترتیب زیر ارائه نمود.

جدول ۸. تفکیک مضامین مقاومت مدیرعامل در افشای اخبار بد

مضامین پایه	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین فراگیر
عدم شناخت نسبت به محتوای اطلاعاتی مورد نیاز سهامداران احساس عدم حمایت حاکمیت شرکتی فقدان بینش مدیرعامل در حمایت از حقوق سهامداران عدم توانمندی مدیرعامل در شناخت نیازهای اطلاعاتی ذینفعان	مقاومت بینش فرایندی	مقاومت مبتنی بر بینش مدیرعامل در افشای اخبار بد
فقدان بینش و باور نیاز به تغییر و پویایی در افشای اخبار بد فقدان هویت شغلی مدیرعامل فقدان تعهد شغلی مدیرعامل بینش منفی ترس از دست دادن جایگاه مدیرعاملی در افشای اخبار بد منافع ادراک شده منفی در اثر افشای اخبار بد	مقاومت بینش محتوایی	
مدیرعامل	مقاومت عملکرد نظارتی	مقاومت عملکردی مدیرعامل در افشای اخبار بد
فقدان سیاست‌های تکلیفی بر تصمیم‌های مدیرعامل در افشای اخبار بد فقدان الزامات نظارتی مثل در افشای اخبار بد وجود ضعف در استانداردهای گزارشگری مالی «IFRS» جهت افشای اخبار بد فقدان ساختارهای کنترل داخلی مطلوب در افشای اخبار بد		
پیچیدگی ساختاری شرکت‌های در الزام به افشای اخبار بد عدم پویایی اندازه هیئت مدیره در فشار به مدیرعامل جهت افشای اخبار بد نقش دوگانگی مدیرعامل در انعکاس اخبار بد عدم تناسب بین نیازهای اطلاعاتی ذینفعان با فرهنگ مطلوبیت اطلاعات شرکت در افشای اخبار بد	مقاومت عملکرد ساختاری	

مضامین فراگیر	مضامین سازمان دهنده	مضامین پایه
مقاومت روانشناختی در افشاء اخبار بد	مقاومت خطای ادراکی	خطاهای ادراکی مدیرعامل در افشای اخبار بد فقدان انگیزه شغلی مدیرعامل در افشای اخبار بد ادراک از نقض قرارداد روانشناختی در افشای اخبار بد وجود تعارض های ادراک شغلی مدیرعامل در افشای اخبار بد
	مقاومت خطای کانون کنترل	منبع کنترل بیرونی مدیرعامل در افشای اخبار بد وجود خصیصه قدرت طلبی مدیرعامل در عدم تمایل به افشای اخبار بد پایین بودن درجه تحمل ابهام مدیرعامل در افشای اخبار بد عدم خودباوری مدیرعامل در افشای اخبار بد

شکل ۱۰. چارچوب تئوریک مدل مقاومت مدیرعامل در افشاء اخبار بد

یافته های پژوهش بر اساس تحلیل دلفی

در این بخش پس از انجام تحلیل مضمون، می بایست نسبت به تدوین چک لیست ۷ گزینه ای لیکرت برای انجام تحلیل دلفی توسط اعضای پانل اقدام شد. با توجه به چک لیست توزیع شده بین اعضای پانل برای رسیدن به اجماع نظری، طی دو دور تحلیل دلفی بر اساس میانگین و ضریب توافق، تلاش شده تا مضامین پایه همراستا با واقعیت های شرکت های بازار سرمایه، مورد ارزیابی قرار گیرد. بدین منظور این مضامین پایه برای نظر سنجی در قالب یک چک لیست ۷ گزینه ای در اختیار متخصصان قرار گرفت که جدول ۹ نتایج تحلیل دلفی را نشان می دهد.

جدول ۹. فرایند گام اول و دوم تحلیل دلفی

مضامین پایه	دور اول دلفی		دور دوم دلفی		نتیجه	
	میانگین	ضریب توافق	ادغام	میانگین		ضریب توافق
عدم شناخت نسبت به محتوای اطلاعاتی مورد نیاز سهامداران	۳	۰/۲۰	-	حذف	حذف	
احساس عدم حمایت حاکمیت شرکتی	۴	۰/۳۵	-	حذف	حذف	
فقدان هویت شغلی مدیرعامل	۴/۹۸	۰/۵۱	ادغام	۵/۵۰	۰/۷۵	تأیید
فقدان تعهد شغلی مدیرعامل	۵	۰/۵۲	-	حذف	حذف	
فقدان بینش و باور نیاز به تغییر و پویایی در افشای اخبار بد	۶	۰/۸۰	-	حذف	حذف	
فقدان بینش مدیرعامل در حمایت از حقوق سهامداران	۳	۰/۲۰	-	حذف	حذف	

نتیجه	دور دوم دلفی		دور اول دلفی		مضامین پایه	
	ضریب توافق	میانگین	ادغام	ضریب توافق		
تأیید	۰/۸۵	۶/۲۰	-	۰/۸۰	۶	عدم توانمندی مدیرعامل در شناخت نیازهای اطلاعاتی ذینفعان
تأیید	۰/۷۵	۵/۵۰	-	۰/۶۵	۵/۳۰	بینش منفی ترس از دست دادن جایگاه مدیرعاملی در افشای اخبار بد
تأیید	۰/۸۲	۶/۱۰	-	۰/۷۵	۵/۵۰	منافع ادراک شده منفی در اثر افشای اخبار بد
	حذف		-	۰/۳۵	۴	عدم اثربخشی حسابرسی مستقل الزام به افشای اخبار بد توسط مدیرعامل
تأیید	۰/۶۵	۵/۲۰	ادغام	۰/۴۹	۴/۹۰	فقدان سیاست‌های تکلیفی بر تصمیم‌های مدیرعامل در افشای اخبار بد
				۰/۵۲	۵	فقدان الزامات نظارتی در افشای اخبار بد
تأیید	۰/۷۵	۵/۵۰	-	۰/۶۵	۵/۳۰	وجود ضعف در استانداردهای گزارشگری مالی «IFRS» جهت افشای اخبار بد
تأیید	۰/۵۵	۵/۱۰	-	۰/۵۰	۵	فقدان ساختارهای کنترل داخلی مطلوب در افشای اخبار بد
	حذف		-	۰/۳۰	۳/۵۰	پیچیدگی ساختاری شرکت در الزام به افشای اخبار بد
	حذف		-	۰/۳۵	۴	عدم پویایی ویژگی‌های هیئت‌مدیره در فشار به مدیر افشای اخبار بد
			-	۰/۵۰	۵	نقش دوگانگی مدیرعامل در انعکاس اخبار بد
تأیید	۰/۷۵	۵/۵۰	-	۰/۶۵	۵/۲۰	عدم تناسب نیازهای اطلاعاتی ذینفعان با فرهنگ مطلوبیت اطلاعات در افشای اخبار بد
تأیید	۰/۸۲	۶/۱۰	-	۰/۷۵	۵/۵۰	خطاهای ادراکی مدیرعامل در افشای اخبار بد
تأیید	۰/۷۵	۵/۵۰	-	۰/۶۵	۵/۳۰	فقدان انگیزه شغلی مدیرعامل در افشای اخبار بد
تأیید	۰/۵۵	۵/۱۰	-	۰/۵۰	۵	منبع کنترل بیرونی مدیرعامل در افشای اخبار بد
	حذف		-	۰/۳۵	۴	وجود تعارض‌های ادراک شغلی مدیرعامل در افشای اخبار بد
تأیید	۰/۷۵	۵/۵۰	-	۰/۶۵	۵/۲۰	ادراک از نقض قرارداد روانشناختی در افشای اخبار بد
تأیید	۰/۸۲	۶/۱۰	-	۰/۷۵	۵/۵۰	وجود خصیصه قدرت‌طلبی مدیرعامل در عدم تمایل به افشای اخبار بد
تأیید	۰/۷۵	۵/۵۰	-	۰/۶۵	۵/۳۰	پایین بودن درجه تحمل ابهام مدیرعامل در افشای اخبار بد
تأیید	۰/۸۸	۶/۳۰	-	۰/۷۰	۵/۴۰	عدم خودباوری مدیرعامل در افشای اخبار بد

بر اساس تحلیل دلفی طی دو راند مشخص شد، ۷ مورد از مضامین مقاومت مدیرعامل در افشاء اخبار بد حذف شدند و ۴ مضمون نیز باهم ادغام شدند، چراکه با توجه به اینکه بر اساس مقیاس لیکرت ۷ گزینه‌ای میانگین زیر ۵ را کسب نمودند است و ضریب توافق آن‌ها زیر ۰/۵ بوده است، بر این مبنا حذف گردید. بر این مبنا مجموعاً ۱۷ مورد از مضامین پایه مبتنی بر تحلیل مضمون مورد تأیید قرار گرفتند.

یافته‌های پژوهش بر اساس تحلیل بازنمایی سیستمی

در روند تحلیل بازنمایی سیستمی، اجزای معنایی مضامین مقاومت مدیرعامل در افشاء اخبار بد، پیوندهای درونی نامیده می‌شوند که همانند تک پاره‌های سیستمی و یا مؤلفه‌های رفتاری؛ ساختاری به عنوان معیارهای حسابرسی داخلی شهروند شرکتی هستند که سیستم را ایجاد می‌کنند. پیوندهای درونی اجزایی هستند که در نقشه‌های ذهنی مورد استفاده قرار می‌گیرند که خود نمایش سیستم تصویری از ترکیب تجربیات زندگی است. تجربیاتی که در قالب مضامین مقاومت مدیرعامل در افشاء اخبار بد می‌تواند مورد بررسی قرار گیرد. می‌توان گفت که پیوندهای درونی در واقع دسته‌بندی معنایی هر سیستم و یا مجموعه سیستم‌ها را نشان می‌دهد که خود تجربیات گروه‌ها (مدیران عامل) از یک پدیدار (مضامین مقاومت مدیرعامل در افشاء اخبار بد) است. پس از مشخص کردن پیوندهای درونی، گام بعدی کدگذاری نظری روابط بین پیوندهای درونی است که پس از طرح در چک لیست‌های امتیازی می‌توان به ترسیم نمودار روابط درونی و توصیف دیداری روابط پیوندهای درونی است اقدام نمود. **نرث کات و مک کوی^۱ (۲۰۰۴)** به‌عنوان نظریه پرداز در این روش، در دو مرحله جداگانه روابط پیوندهای درونی و روابط درونی سیستمی را برای تحلیل اعضای گروه قانونی و تحلیل محققان

^۱ Northcutt & McCoy

بر اساس جهت پیکان‌ها ارائه دادند. به عبارت دیگر روابط پیوندهای درونی بر اساس تعیین جهت تأثیرگذاری ابعاد بر یکدیگر بر اساس چک لیست ماتریسی انجام می‌پذیرد و در تحلیل روابط درونی سیستمی محقق با استفاده از تفسیر جهت رابطه از پیکان رو به بالا یا رو به چپ استفاده می‌نماید. از دو علامت پیکان به سمت رو به بالا و رو به چپ به عنوان یک مبنای تحلیلی و دارای بار معنایی استفاده می‌کنند. بر این اساس دو جهت یادشده پیکان دارای معنا و مفهومی مشخص در این تحلیل است که تعریف آن در جدول ۱۰ ارائه شده است:

جدول ۱۰. تعریف جهت پیکان‌ها در تحلیل روابط درونی پیوندها

جهت پیکان	تشریح جهت
↑ جهت پیکان رو به بالا	جهت پیکان در سمت رو به بالا نشان دهنده خروجی‌های سیستم است و بیان‌کننده سطر عامل و دلالت‌کننده بر ستون است.
← جهت پیکان رو به سمت چپ	جهت پیکان در سمت چپ نشان‌دهنده ورودی‌های سیستم است و بیان می‌کند معیار ستون عامل و دلالت‌کننده بر سطر است.

لذا، باتوجه به ارائه توضیح مربوط به این تحلیل و باتوجه به دو پیوند درونی سه مؤلفه اصلی پژوهش، در بخش‌های جداگانه هر تحلیل به تفکیک ارائه می‌شود.

❖ پیوند درونی مضامین پایه مقاومت بینشی مدیرعامل در افشاء اخبار بد

در این بخش بر اساس توضیح‌های داده شده، اقدام به انجام تحلیل روابط پیوندهای درونی (ART) می‌شود که در قالب جدول ۱۱ قابل مشاهده است.

جدول ۱۱. روابط پیوندهای درونی (ART) بین مضامین پایه مقاومت بینشی مدیرعامل در افشاء اخبار بد

فرآوانی	رابطه بین پیوندها	فرآوانی	رابطه بین پیوندها
۱۵	فقدان بینش و باور نیاز به تغییر و پویایی ← بینش منفی ترس از دست‌دادن جایگاه مدیرعاملی	۱۸	فقدان هویت و تعهد شغلی مدیرعامل ← فقدان بینش و باور نیاز به تغییر و پویایی
۱۷	فقدان بینش و باور نیاز به تغییر و پویایی ← منافع ادراک‌شده منفی در اثر افشای اخبار بد	۱۵	فقدان هویت و تعهد شغلی مدیرعامل ← عدم توانمندی مدیرعامل در شناخت نیازهای اطلاعاتی
۱۶	عدم توانمندی مدیرعامل در شناخت نیازهای اطلاعاتی → بینش منفی ترس از دست‌دادن جایگاه مدیرعاملی	۱۹	فقدان هویت و تعهد شغلی مدیرعامل → بینش منفی ترس از دست‌دادن جایگاه مدیرعاملی
۱۷	عدم توانمندی مدیرعامل در شناخت نیازهای اطلاعاتی → منافع ادراک‌شده منفی در اثر افشای اخبار بد	۱۵	فقدان هویت و تعهد شغلی مدیرعامل ← منافع ادراک‌شده منفی در اثر افشای اخبار بد
۲۰	بینش منفی ترس از دست‌دادن جایگاه مدیرعاملی ← منافع ادراک‌شده منفی در اثر افشای اخبار بد	۱۸	فقدان بینش و باور نیاز به تغییر و پویایی ← عدم توانمندی مدیرعامل در شناخت نیازهای اطلاعاتی

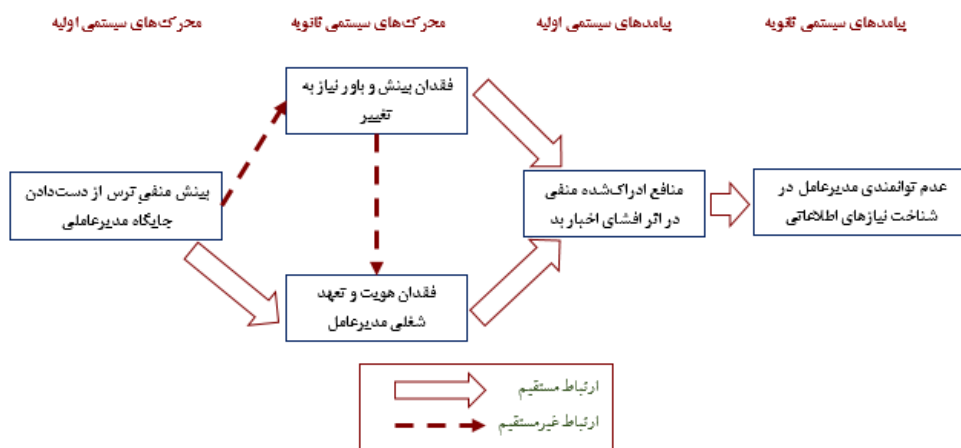
با توجه به ارتباط درونی بین مضامین مربوط به خودپنداره مقاومت بینش مدیرعامل، بر اساس کدهای ۰۱ تا ۰۵ اقدام به ایجاد روابط پیوند درونی می‌شود تا بر اساس آن پیامدها و محرک‌ها در قالب جدول ۱۲ مشخص گردد.

جدول ۱۲. روابط پیوند درونی (IRD) مضامین پایه مقاومت بینشی مدیرعامل در افشاء اخبار بد

مضامین پایه	01	02	03	04	05	خروجی	ورودی	دلالتا	مبین
O1	•	↑	←	↑	↑	۳	۱	۲	محرک
O2	←	•	↑	↑	↑	۳	۱	۲	محرک
O3	←	←	•	←	←	۰	۴	-۴	پیامد
O4	↑	←	↑	•	↑	۳	۱	۲	محرک
O5	←	←	↑	←	•	۱	۳	-۲	پیامد

بازنمایی سیستم: ترسیم نمودار تأثیر‌گذاری‌های سیستمی (SID)

در آخرین مرحله تجزیه و تحلیل داده‌های تحلیل، گروه کانونی در بخش مقاومت مبتنی بر بیش مدیرعامل در افشاء اخبار بد، خلاصه نتایج اثرگذاری‌های سیستمی در نمودار (SID) ترسیم می‌شود. برای ترسیم این نمودار، نخست محرک‌های سیستم را در یک سمت و پیامدهای سیستم را در سمت دیگر در قالب جعبه‌های پیوندهای درونی قرار می‌دهیم. برای این منظور براساس تحلیل جهت پیکان‌ها عمل می‌نماییم. در نمودار فوق پیکان‌های سمت چپ، ورودی‌های سیستم و پیکان‌های روبه بالا خروجی‌های سیستم خوانش می‌شوند. تفریق مجموع تعداد خروجی‌های سیستم از ورودی‌های سیستم دلتای سیستم را نشان می‌دهد که در صورتی که این عدد مثبت باشد و خروجی‌ها بیش از ورودی‌ها باشد، آن عدد محرک سیستم خوانش می‌شود و در صورتی که تعداد ورودی‌ها بیش از تعداد خروجی‌ها باشد و دلتای سیستم منفی شود، به این عدد پیامد سیستمی گفته می‌شود. در واقع این عدد میزان اثرگذاری مضامین را در کلیت سیستم نشان می‌دهد و فهم آن در خوانش مبتنی بر واقعیات سیستمی سهم به‌سزایی خواهد داشت. مرحله بعدی، پس از چینش مناسب این جعبه مؤلفه‌های پیوند درونی، نشان دادن ارتباط بین آن‌ها با خطوط نمایانگر ارتباط است که این خطوط می‌توانند به دو دسته نمایانگر ارتباط مستقیم و نمایانگر ارتباط غیرمستقیم تقسیم شوند. **نرث‌کات و مک‌کوی (۲۰۰۴)** متذکر می‌شوند در صورتی که آشفتگی و به هم ریختگی در شاخه‌های نمودار (SID) وجود داشته باشد، حتی اگر کاملاً جامع و غنی باشد، می‌تواند برای تعداد اندک مؤلفه‌های پیوند درونی مشکل تفسیر و خوانش نموداری را فراهم آورد. در واقع نمودار تأثیرگذاری‌های سیستمی در گام نخست برای شناسایی و بازنمایی ارتباط بین مضامین پایه، مضمونی است که در تحلیل گروه کانونی به منزله پیوندهای درونی سیستمی شناسایی شده‌اند.

شکل ۱۱. مدل بازنمایی سیستمی تأثیرگذاری مضامین پایه مقاومت مبتنی مدیرعامل در افشاء اخبار بد

براساس الگوی بازنمایی سیستمی مطابق شکل ۱۱ مشخص شد، بیش منفی ترس از دست دادن جایگاه مدیرعاملی در افشای اخبار بد به عنوان مضمون محرک و تأثیرگذار بر عدم انعکاس اخبار منفی به بازار سرمایه محسوب می‌شود که سبب پیامد مهم عدم توانمندی مدیرعامل در شناخت نیازهای اطلاعاتی ذینفعان می‌گردد.

پیوند درونی مؤلفه‌های مقاومت ناشی از عملکرد مدیرعامل در افشاء اخبار بد

در این بخش بر اساس توضیح‌های داده شده و براساس فرایندهای طی شده در مورد مؤلفه قبل، اقدام به انجام تحلیل روابط پیوندهای درونی (ART) شد، که در جدول ۱۳ مشخص است.

جدول ۱۳. روابط پیوندهای درونی (ART) مضامین پایه مقاومت عملکردی مدیرعامل در افشاء اخبار بد

فرآوانی	رابطه بین پیوندها	فرآوانی	رابطه بین پیوندها
۱۴	وجود استانداردهای ضعیف حسابداری ← نقش دوگانگی مدیرعامل در انعکاس اخبار بد	■ سطح اول/تحلیل پیوند فقدان الزامات تکلیفی بر تصمیم‌های مدیرعامل	فقدان الزامات تکلیفی بر تصمیم‌های مدیرعامل → وجود استانداردهای ضعیف حسابداری
۱۶	وجود استانداردهای ضعیف حسابداری ← عدم تناسب نیازهای اطلاعاتی ذینفعان با فرهنگ مطلوبیت اطلاعات	۱۶	فقدان الزامات تکلیفی بر تصمیم‌های مدیرعامل → فقدان ساختارهای کنترل داخلی مطلوب
۱۸	فقدان ساختارهای کنترل داخلی مطلوب - نقش دوگانگی مدیرعامل در انعکاس اخبار بد	۱۵	فقدان الزامات تکلیفی بر تصمیم‌های مدیرعامل → نقش دوگانگی مدیرعامل در انعکاس اخبار بد
۱۹	فقدان ساختارهای کنترل داخلی مطلوب → عدم تناسب نیازهای اطلاعاتی ذینفعان با فرهنگ مطلوبیت اطلاعات	۱۷	فقدان الزامات تکلیفی بر تصمیم‌های مدیرعامل ← عدم تناسب نیازهای اطلاعاتی ذینفعان با فرهنگ مطلوبیت اطلاعات
۱۶	■ سطح چهارم/تحلیل پیوند نقش دوگانگی مدیرعامل در انعکاس اخبار بد	۱۳	■ سطح دوم/تحلیل پیوند وجود استانداردهای ضعیف حسابداری
۱۶	نقش دوگانگی مدیرعامل در انعکاس اخبار بد ← عدم تناسب نیازهای اطلاعاتی ذینفعان با فرهنگ مطلوبیت اطلاعات	۱۳	وجود استانداردهای ضعیف حسابداری ← فقدان ساختارهای کنترل داخلی مطلوب

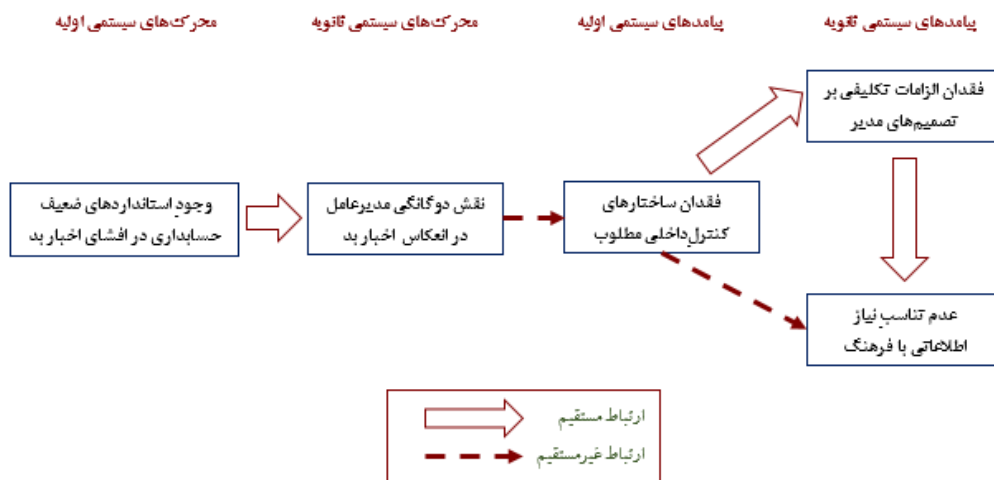
باتوجه به ارتباط درونی بین مضامین مربوط به مقاومت مبتنی بر عملکردی مدیرعامل در افشاء، از طریق B1 تا B5 اقدام به ایجاد روابط پیوند درونی می‌شود تا بر اساس آن پیامدها و محرک‌ها در قالب جدول ۱۴ مشخص گردد.

جدول ۱۴. روابط پیوند درونی (IRD) مضامین پایه مقاومت عملکردی مدیرعامل در افشاء اخبار بد

مضامین پایه	B1	B2	B3	B4	B5	خروجی	ورودی	دلنا	مبین
B1	•	←	←	←	←	۱	۳	-۲	پیامد
B2	↑	•	↑	↑	↑	۴	۰	۴	محرک
B3	↑	←	•	-	←	۱	۲	-۱	پیامد
B4	↑	←	-	•	↑	۲	۱	۱	محرک
B5	←	←	←	↑	•	۱	۳	-۲	پیامد

بازنمایی سیستم: ترسیم نمودار تأثیر گذاری‌های سیستمی (SID)

در آخرین مرحله تجزیه و تحلیل داده‌های مصاحبه گروه کانونی در بخش مقاومت عملکردی مدیرعامل در افشاء، خلاصه نتایج اثر گذاری‌های سیستمی در نمودار (SID) در قالب شکل ۱۲ ترسیم می‌شود.

شکل ۱۲. مدل بازنمایی سیستمی تأثیر گذاری مقاومت عملکردی مدیرعامل در افشاء اخبار بد

همانطور که مشاهده می‌شود، وجود استانداردهای ضعیف حسابداری در افشای اخبار بد به عنوان یک محرک اثرگذار بر عدم انعکاس اخبار منفی به بازار سرمایه محسوب می‌شود که دو پیامد مهم فقدان الزامات تکلیفی بر تصمیم‌های

مدیرعامل در افشای اخبار بد و عدم تناسب نیازهای اطلاعاتی ذینفعان با فرهنگ مطلوبیت اطلاعات در افشای اخبار بد را در بر دارد.

❖ پیوند درونی مضامین پایه مقاومت ناشی از علل روانشناختی در افشای اخبار بد

در این بخش بر اساس توضیح‌های داده شده و براساس فرایندهای طی شده در مورد مضامین پایه قبل، اقدام به انجام تحلیل روابط پیوندهای درونی (ART) شد، که در جدول ۱۵ مشخص است.

جدول ۱۵. روابط پیوندهای درونی (ART) مضامین پایه مقاومت روانشناختی مدیرعامل در افشای اخبار بد

فرآوانی	رابطه بین پیوندها	فرآوانی	رابطه بین پیوندها
	■ سطح سوم/تحلیل پیوند منبع کنترل بیرونی مدیرعامل در افشای اخبار بد		■ سطح اول/تحلیل پیوند خطاهای ادراکی مدیرعامل در افشای اخبار بد
۱۳	منبع کنترل بیرونی مدیرعامل در افشای اخبار بد - ادراک از نقض قرارداد روانشناختی در افشای اخبار بد	۱۷	خطاهای ادراکی مدیرعامل در افشای اخبار بد → فقدان انگیزه شغلی مدیرعامل در افشای اخبار بد
۱۴	منبع کنترل بیرونی مدیرعامل در افشای اخبار بد ← وجود خصیصه قدرت طلبی مدیرعامل در عدم تمایل به افشای اخبار بد	۱۸	خطاهای ادراکی مدیرعامل در افشای اخبار بد → منبع کنترل بیرونی مدیرعامل در افشای اخبار بد
۱۸	منبع کنترل بیرونی مدیرعامل در افشای اخبار بد ← پایین بودن درجه تحمل ابهام مدیرعامل در افشای اخبار بد	۱۶	خطاهای ادراکی مدیرعامل در افشای اخبار بد → ادراک از نقض قرارداد روانشناختی در افشای اخبار بد
۱۶	منبع کنترل بیرونی مدیرعامل در افشای اخبار بد ← عدم خودباوری مدیرعامل در افشای اخبار بد	۱۵	خطاهای ادراکی مدیرعامل در افشای اخبار بد → وجود خصیصه قدرت طلبی مدیرعامل در عدم تمایل به افشای اخبار بد
	■ سطح چهارم/تحلیل پیوند ادراک از نقض قرارداد روانشناختی در افشای اخبار بد	۱۴	خطاهای ادراکی مدیرعامل در افشای اخبار بد - پایین بودن درجه تحمل ابهام مدیرعامل در افشای اخبار بد
۱۳	ادراک از نقض قرارداد روانشناختی در افشای اخبار بد - وجود خصیصه قدرت طلبی مدیرعامل در عدم تمایل به افشای اخبار بد	۱۷	خطاهای ادراکی مدیرعامل در افشای اخبار بد → عدم خودباوری مدیرعامل در افشای اخبار بد
۱۳	ادراک از نقض قرارداد روانشناختی در افشای اخبار بد - پایین بودن درجه تحمل ابهام مدیرعامل در افشای اخبار بد		■ سطح دوم/تحلیل پیوند فقدان انگیزه شغلی مدیرعامل در افشای اخبار بد
۱۵	ادراک از نقض قرارداد روانشناختی در افشای اخبار بد → عدم خودباوری مدیرعامل در افشای اخبار بد	۱۷	فقدان انگیزه شغلی مدیرعامل در افشای اخبار بد ← منبع کنترل بیرونی مدیرعامل در افشای اخبار بد
	■ سطح پنجم/تحلیل پیوند وجود خصیصه قدرت طلبی مدیرعامل در عدم تمایل به افشای اخبار بد	۱۹	فقدان انگیزه شغلی مدیرعامل در افشای اخبار بد - ادراک از نقض قرارداد روانشناختی در افشای اخبار بد
۱۶	وجود خصیصه قدرت طلبی مدیرعامل در عدم تمایل به افشای اخبار بد ← پایین بودن درجه تحمل ابهام مدیرعامل در افشای اخبار بد	۱۴	فقدان انگیزه شغلی مدیرعامل در افشای اخبار بد → وجود خصیصه قدرت طلبی مدیرعامل در عدم تمایل به افشای اخبار بد
۱۹	وجود خصیصه قدرت طلبی مدیرعامل در عدم تمایل به افشای اخبار بد - عدم خودباوری مدیرعامل در افشای اخبار بد	۲۰	فقدان انگیزه شغلی مدیرعامل در افشای اخبار بد ← پایین بودن درجه تحمل ابهام مدیرعامل در افشای اخبار بد
	■ سطح ششم/تحلیل پیوند پایین بودن درجه تحمل ابهام مدیرعامل در افشای اخبار بد	۱۷	فقدان انگیزه شغلی مدیرعامل در افشای اخبار بد → عدم خودباوری مدیرعامل در افشای اخبار بد
۱۵	پایین بودن درجه تحمل ابهام مدیرعامل در افشای اخبار بد → عدم خودباوری مدیرعامل در افشای اخبار بد		

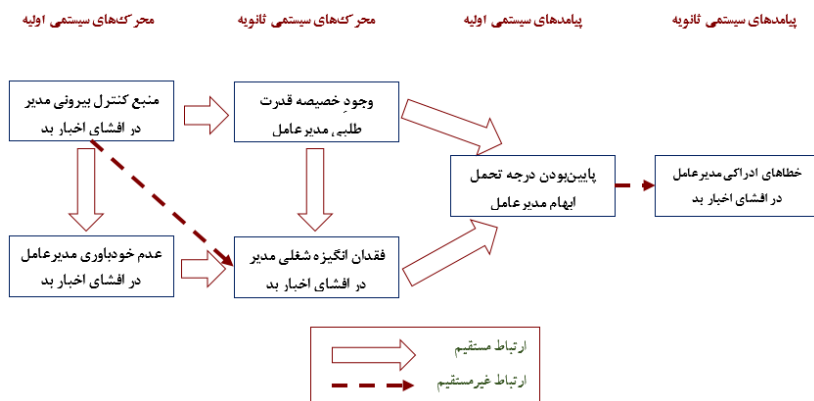
باتوجه به ارتباط درونی بین مضامین مربوط به مقاومت روانشناختی مدیرعامل در افشاء اخبار بد، براساس C1 تا C7 اقدام به ایجاد روابط پیوند درونی می شود تا بر اساس آن پیامدها و محرک ها در قالب جدول ۱۶ مشخص گردد.

جدول ۱۶. روابط پیوند درونی (IRD) مضامین پایه ناشی از علل روانشناختی مدیرعامل در افشاء اخبار بد

مضامین پایه	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	خروجی	ورودی	دلتا	مبین
C1	•	←	←	←	←	-	←	۰	۵	-۵	پیامد
C2	↑	•	↑	-	←	↑	←	۳	۲	۱	محرک
C3	↑	←	•	-	↑	↑	↑	۴	۱	۳	محرک
C4	↑	-	-	•	-	-	←	۱	۱	۰	خنثی
C5	↑	↑	←	-	•	↑	-	۳	۱	۲	محرک
C6	-	←	←	←	-	•	←	۰	۴	-۴	پیامد
C7	↑	↑	←	↑	-	↑	•	۴	۱	۳	محرک

بازنمایی سیستم: ترسیم نمودار تأثیر گذاری های سیستمی (SID)

در آخرین مرحله ی تجزیه و تحلیل داده های مصاحبه گروه کانونی در بخش مقاومت ناشی از علل روانشناختی مدیرعامل در افشاء اخبار بد، خلاصه نتایج اثر گذاری های سیستمی در نمودار (SID) در قالب شکل ۱۳ ترسیم می شود.

شکل ۱۳. مدل بازنمایی سیستمی تأثیر گذاری مقاومت ناشی از علل روانشناختی مدیرعامل در افشاء اخبار بد

همانطور که مشاهده می شود، دو مضمون منبع کنترل بیرونی مدیرعامل در افشای اخبار بد و عدم خودباوری مدیرعامل در افشای اخبار بد محرک اصلی در خودپنداره مقاومت ناشی از علل روانشناختی محسوب می شود که سبب ایجاد پیام خطاهای ادراکی مدیرعامل در افشای اخبار بد و انعکاس آن به بازار سرمایه می شود.

بحث و نتیجه گیری

هدف این پژوهش، ارائه تحلیل مضمون استقرائی جهت مفهوم سازی و ارزیابی رخدادهای مکانیزم مقاومت در افشاء اخبار بد است که با توجه به نحوه جمع آوری داده های پژوهش، در این بخش اقدام به تشریح استدلالی نتایج پژوهش می گردد. همانطور که پیش تر مطرح گردید، در این پژوهش چهار سؤال به ترتیب زیر مطرح گردید:

۱. مضامین پایه مقاومت افشاء اخبار بد جهت ارتقاء به موقع بودن گزارشگری مالی کدامند؟
۲. مضامین سازمان دهنده مقاومت افشاء اخبار بد جهت ارتقاء به موقع بودن گزارشگری مالی کدامند؟
۳. مضامین فراگیر مقاومت افشاء اخبار بد جهت ارتقاء به موقع بودن گزارشگری مالی کدامند؟
۴. محرک ها و پیامدهای مقاومت افشاء اخبار بد جهت ارتقاء به موقع بودن گزارشگری مالی کدامند؟

این سؤالات بر پایه تحلیل مضامین و از طریق مصاحبه و کد گذاری‌های سه مرحله‌ای در این تحلیل مورد کنکاش قرار گرفت. تحلیل مضمون در واقع روشی برای شناخت؛ تحلیل و گزارش الگوهای موجود در داده‌های کیفی است که از طریق تحلیل محتوا و مصاحبه قابل تبیین کردن در قالب چارچوب نظری است. این روش، فرایندی برای تحلیل داده‌های متنی است و داده‌های پراکنده و متنوع را به داده‌هایی غنی و تفصیلی تبدیل می‌کند. لذا، باهدف پاسخ به سؤالات سه مضمون فراگیر؛ ۶ مضمون سازمان دهنده؛ ۲۶ مضمون پایه بر اساس ۲۲۳ کد باز اولیه بر اساس مصاحبه‌ها ایجاد شدند. سپس در بخش کمی از تحلیل بازنمایی سیستمی به صورت ماتریس متقابل بهره برده شد. اما نکته مورد توجه این است که باتوجه به اینکه علل مقاومت مدیرعامل در افشای اخبار بد به سه مضمون فراگیر تفکیک شده است، لذا، جهت انجام تحلیل بازنمایی سیستمی، براساس مضامین فراگیر شناسایی شده به صورت مجزا اقدام به تشریح نتایج کسب شده می‌گردد. لذا، براساس نتایج آماری کسب شده، در ادامه نسبت به تحلیل هر یک از نتایج سیستمی کسب شده اقدام می‌گردد.

براساس یافته‌های آماری باید بیان نمود، الگوی بازنمایی سیستمی نشان می‌دهد، بینش منفی ترس از دست دادن جایگاه مدیرعاملی در افشای اخبار بد به عنوان مضمون محرک و تأثیرگذار بر عدم انعکاس اخبار منفی به بازار سرمایه محسوب می‌شود که سبب پیامد مهم عدم توانمندی مدیرعامل در شناخت نیازهای اطلاعاتی ذینفعان می‌گردد. در تحلیل نتیجه کسب شده باید بیان نمود، بینش منفی ترس از دست دادن جایگاه مدیرعاملی در افشای اخبار بد به عنوان محرک اصلی در عدم انعکاس اخبار منفی شرکت‌ها به بازار سرمایه محسوب می‌شود که می‌تواند پیامد ناشی از عدم توانمندی مدیرعامل در شناخت نیازهای اطلاعاتی را به همراه داشته باشد. در واقع همانطور که در این پژوهش در تحلیل بازنمایی سیستمی مشخص گردید، وجود طرح واره‌های بینش فردی مدیرعامل، محرکی برای ایجاد ترس از دست دادن جایگاه است. به عبارت دیگر، مدیران دارای این بینش، تلاش می‌نمایند تا از تمام اتفاقاتی که ممکن است خدشه‌ای به جایگاه مدیرعامل وارد نماید اجتناب کند. این اجتناب در واقع حفاظت از منافع طلبانه‌ای است که همواره در تئوری‌های هزینه نمایندگی و تئوری انتخاب عقلانی مورد تأکید بوده است. وجود این بینش در مدیرعامل باعث می‌گردد تا با حفظ شرایط موجود از هرگونه تغییر و پاسخ به نیازهای اطلاعاتی ذینفعان که به منزله برهم خوردن تعادل و ثبات جایگاه وی است، پرهیز نماید. در این شرایط حفاظت از حقوق سهامداران تحت سلطه‌ی خودخواهانه‌ی مدیران کاهش می‌یابد و اصل اولیه استانداردهای حسابداری مبنی بر شفافیت اطلاعات در گزارشگری مالی تحت تأثیر قرار می‌گیرد. این دسته از مدیران به واسطه مقاومت مبتنی بر بینش، تلاش می‌نمایند تا با عدم تغییر باورهای متعصبانه‌ی خود، منافع بیشتری را کسب نمایند. تحت این شرایط فقدان هویت و انگیزه‌های شغلی مدیرعامل بیش از پیش محتمل می‌گردد و به مرور فرد دچار انزوا از موقعیت‌های حرفه‌ای و اصطلاحاً معنوی می‌شود و تنها وجود منافع مادی محرکی برای رسیدن به خواسته‌های خود تعریف می‌شود. پیامد اولیه‌ی چنین بینش متعصبانه‌ای، این است که نسبت به منافع دیگران به طور جدی ادراک منفی پیدا می‌کند و افشای اخبار بد را نشانه‌ای برای به خطر افتادن منافع خود تعبیر می‌کند، لذا، پیامد عدم توانمندی مدیر در رفتارهای مدیریتی ظهور می‌یابد که نشان‌دهنده عدم شناخت کافی نسبت به نیازهای اطلاعاتی ذینفعان است. چراکه همانطور که **دمرجیان و همکاران^۱ (۲۰۱۳)** در ارزیابی توانایی مدیران مدنظر قرار دادند، ترکیب ویژگی‌های ذاتی شرکت در کنار کارایی شرکت می‌تواند مبنایی برای تفاوت شرکت در عرصه‌های اطلاعاتی برای ذینفعان تلقی شود. لذا، منفعت طلبی

^۱ Demerjian

ضمن کاهش کارایی و ویژگی‌های خاص شرکت مثل فروش و سودآوری می‌تواند نشان از عدم توانایی مدیرعامل در پاسخگویی به انتظارات سهامداران باشد. براین اساس مقاومت مبتنی بر بینش در مدیرعامل براساس محرک ترس از دست دادن جایگاه خود، پیامد عدم توانمندی در شناخت نیازهای اطلاعاتی را به همراه دارد و این موضوع می‌تواند در عدم انعکاس اخبار منفی شرکت به بازار سرمایه مؤثر باشد. نتیجه کسب شده در این بخش با پژوهش‌های لووالو و همکاران (۲۰۲۰)؛ سرپین و نیوادل (۲۰۱۹)؛ پورحیدری و فروغی (۱۳۹۸)؛ طاهری عابد و همکاران (۱۳۹۷) و سید نژادفهم و همکاران (۱۳۹۷) مطابقت دارد.

از طرف دیگر تحلیل بازنمایی سیستمی مضامین پایه، مقاومت مبتنی بر عملکرد مدیرعامل به عنوان مبنایی برای عدم افشاء اخبار بد نشان داد وجود استانداردهای ضعیف حسابداری در افشای اخبار بد به عنوان یک محرک اثرگذار بر عدم انعکاس اخبار منفی به بازار سرمایه محسوب می‌شود که دو پیامد مهم فقدان الزامات تکلیفی بر تصمیم‌های مدیرعامل در افشای اخبار بد و عدم تناسب نیازهای اطلاعاتی ذینفعان با فرهنگ مطلوبیت اطلاعات در افشای اخبار بد را در بر دارد. در تحلیل نتیجه این بخش باید بیان نمود، وجود استانداردهای ضعیف در افشای اخبار بد به عنوان یک مکانیزم ساختاری و بیرونی، سبب می‌گردد تا عملکرد منفی مدیرعامل در خصوص عدم نظارت‌های منسجم بر افشاء اخبار بد، که ممکن است محدودیتی هم برایش ایجاد نکند، تقویت گردد و سبب گردد تا توازن اطلاعاتی از بین برود. در واقع مرور استانداردهای گزارشگری مالی «IFRS» در کنار ارزیابی قوانین کمیته‌های وابسته به افشاء اطلاعات همانند کمیته بلوریون (Blue Ribbon) و انجمن حسابداران رسمی آمریکا (AICPA) نشان دهنده این موضوع که بخش کیفی افشاء اطلاعات معمولاً نادیده انگاشته می‌شود و دلیل آن هم تفاوت عملکردهای افشاء اطلاعات از منظر ویژگی‌های فردی است و در این شرایط عملاً استانداردهای گزارشگری مالی قادر به ایجاد الزاماتی فراگیر و مصداقی در افشاء اخبار منفی نیستند. همچنین محرک ثانویه دیگری که جنبه‌های ساختاری شرکت را نشان می‌دهد، دوگانگی وظیفه مدیرعامل (همزمانی تصدی و پُست نائب رئیسی هیئت مدیره و مدیرعاملی) به دلیل تقویت قدرت فرد هم در نقش مدیرعامل و هم در نقش هیئت مدیره، می‌تواند محرک قوی برای عدم تمایل به افشاء اخبار منفی باشد. لذا، در سایه عدم اثربخشی استانداردهای حسابداری و بویژه نظارت‌های نهادی بر شیوه‌های گزارشگری مالی، اثرگذاری کنترل‌های داخلی در شرکت‌ها کاهش می‌یابد و این موضوع باعث می‌شود تا ارائه اخبار منفی به بازار با اختلال نظارت مسئولانه و پاسخگویی به ذینفعان همراه باشد. پیامد این مکانیزم سیستمی، کاهش عملکردهای کلی شرکت در تقابل با نیازهای اطلاعاتی و مطلوبیت اطلاعاتی مورد تاکید در استانداردهای حسابداری و حسابرسی است. به عبارت دیگر، سلسله رویکردهای بهم وابسته از وجود استانداردهای ضعیف در افشاء اخبار و اطلاعات تا عدم نظارت‌های منسجم در هیئت مدیره سبب می‌گردد تا فرهنگ غالب شرکت در مسیری برخلاف مطلوبیت اطلاعاتی، عملکرد مدیرعامل را در عدم انعکاس اخبار بد به بازار سرمایه تقویت کند. نتیجه کسب شده در این بخش با پژوهش‌های لووالو و همکاران (۲۰۲۰)؛ سرپین و نیوادل (۲۰۱۹)؛ پورحیدری و فروغی (۱۳۹۸)؛ طاهری عابد و همکاران (۱۳۹۷) و سیدنژادفهم و همکاران (۱۳۹۷) مطابقت دارد.

در نهایت نیز براساس الگوی بازنمایی سیستمی مربوط به مقاومت مبتنی بر علل روانشناختی مدیران عامل در افشاء اخبار بد، مشخص گردید، دو مضمون منع کنترل بیرونی مدیرعامل در افشای اخبار بد و عدم خودباوری مدیرعامل در افشای اخبار بد محرک اصلی در مقاومت ناشی از علل روانشناختی محسوب می‌شود که سبب ایجاد پیام خطاهای ادراکی

مدیرعامل در افشای اخبار بد و انعکاس آن به بازار سرمایه می‌شود. در تحلیل نتیجه این بخش باید بیان نمود، کارکردهای ادراکی مدیرعامل به عنوان ویژگی روانشناختی زمانی که بر پایه منبع کنترل بیرونی در محیط حرفه‌ای شکل گرفته باشد، این فرایند می‌تواند دلیل محکمی برای چرایی عدم افشای اخبار بد تلقی شود. زیرا همانطور که پیش‌تر توضیح داده شد، منبع کنترل بیرونی مبنایی برای عدم پذیرش تغییر و تحمل فشارهای بیرونی تلقی می‌گردد و باعث می‌گردد تا مدیرعامل خودباوری لازم در خصوص بهره‌مندی از ظرفیت‌های افشاء مطلوب اخبار و اطلاعات، را نداشته باشد. در واقع وجود این خصیصه روانشناختی (منبع کنترل بیرونی) در مدیرعامل، سبب می‌گردد تا براساس تصدی‌گری و تملک‌طلبی، تلاش کنند، فقط اخبار و اطلاعات مثبت که واکنش‌های مطلوب را برای حیطه مدیریتی او به همراه دارد را به بازار ارائه دهد و از افشای اخبار بد که ممکن است شرکت را دچار اختلال نماید پرهیز می‌کند. گریزی به شیوه‌های ارزیابی قدرت‌طلبی مدیران در شرکت‌های دارای ماهیت نمایندگی نشان می‌دهد، طولانی بودن دوره‌ی تصدی؛ مالکیت مدیریتی و پاداش مدیران مبنایی از تلاش برای تملک‌طلبی پُست مدیرعاملی تلقی می‌گردد که می‌تواند به عدم افشاء اخبار بد منجر شود. همانطور که سیف‌زاده و همکاران^۱ (۲۰۲۲) در این خصوص بیان نمودند، سنگربندی مدیریتی که ریشه‌های ادراکی در مدیریت دارد می‌تواند مانع افشای اخبار بد به بیرون شود و باعث عدم تقارن اطلاعاتی گردد. حائز اهمیت است که توجه گردد، این دست از مدیران به دلیل اُفول انگیزه‌های شغلی به واسطه‌ی وجود چنین ادراک‌های تعارض‌گونه‌ای در عدم افشاء اخبار بد، دچار بی‌تفاوتی می‌شوند و این موضوع به دلیل پایین بودن درجه تحمل و ابهام، بشدت باعث فشار روانی به عنوان پیامد اولیه چنین ویژگی‌های شناختی در مدیرعامل می‌گردد و فرد را دائماً در تصمیم‌گیری‌های خود دچار تورش‌های تصمیم‌گیری می‌شود. به عنوان مثال، تورش کوتاه‌بینی را تجربه می‌کند، چراکه تغییرات در لایه‌های افشاء شرکت در جهت پاسخگویی به نیازهای اطلاعاتی سهامداران را می‌تواند مبنایی برای از دست دادن سمت خود تلقی نماید، چرا و احتمالاً چنین تغییراتی در کوتاه‌مدت می‌تواند پیامدهای منفی همچون ریسک سقوط قیمت سهام و ایجاد بحران درماندگی مالی را برای شرکت به همراه داشته باشد. نتایج کسب شده با پژوهش‌های لوالو و همکاران (۲۰۲۰)؛ سرین و نیوادل (۲۰۱۹)؛ پورحیدری و فروغی (۱۳۹۸)؛ طاهری عابد و همکاران (۱۳۹۷) و سیدنژادفهم و همکاران (۱۳۹۷) مطابقت دارد.

همانطور طی فرایند این تحلیل سه مضمون فراگیر مشخص شدند که در این بخش نسبت به ارائه پیشنهادها کاربردی در خصوص آن‌ها اقدام می‌شود. همانطور که مشخص است، نتایج این بخش چون متکی به ذهنیت مصاحبه‌شوندگان است، غالباً ارائه پیشنهادهایی قابل لمس در حیطه‌های اثبات‌گرایی حسابداری، یعنی آن چیزی که فلسفه وجودی حسابداری است، کار راحتی نیست و در این بخش تلاش گردید تا مصداقی‌تر نسبت به آن پیشنهادها ارائه شود.

۱. بر اساس شناسایی شدن مقاومت مبتنی بر بینشی مدیرعامل در افشاء اخبار بد، پیشنهاد می‌شود، صنف حمایت از حقوق سهامداران با پشتوانه‌های قانونی و نهادی جهت افزایش حساسیت‌های لازم در خصوص ارتقای محتوای اطلاعاتی گزارشگری مالی، ایجاد شود. این کار می‌تواند به تغییر باورهای غلط مدیران مبنی بر پیگیری صرف منافع صاحبان قدرت در ساختار شرکت گردد و باعث شود تا نسبت به حقوق اقلیت سهامداران از پایبندی بیشتری برخوردار باشند.

^۱ Seifzadeh

۲. بر اساس شناسایی شدن مقاومت عملکردی مدیرعامل در افشاء اخبار بد، پیشنهاد می‌شود، استانداردهای گزارشگری مالی بر اساس ارزیابی ویژگی‌های مصداقی رفتارهای افشاء، مورد بازنگری قرار گیرد و در قالب دسته بندی‌های مشخصی نسبت به تقویت الزاماتی مبنی بر افشاء کیفی اطلاعات کمک نمایند. به عنوان مثال، مبنایی برای ارزیابی بیان صادقانه افشاء اطلاعات و یا تنبیهاتی مبنی بر عدم افشاء به موقع اطلاعات از طریق نهادهای نظارتی و بالادستی در بازار سرمایه تدوین کنند تا از این طریق نظارت‌ها و ارزیابی‌ها در این خصوص تقویت شود. همچنین می‌توان با بازنگری در قانون تجارت نسبت به تغییر اساسنامه‌های شرکت‌ها جهت افزایش نظارت‌های مستمرتر مبنی بر چگونگی انتخاب و تعیین معیارهایی برای انتصاب مدیرعاملی شرکت‌های بازار سرمایه، اقدام لازم صورت گیرد.

۳. بر اساس شناسایی شدن مقاومت روانشناختی مدیرعامل در افشاء اخبار بد، پیشنهاد می‌شود، با ارزیابی دوره‌ای ویژگی‌های ادراکی در خصوص تصمیم‌های مدیران عامل مبنی بر کاهش هزینه‌های نمایندگی، سطح مقاومت روانشناختی مدیرعامل را در سوگیری‌های تصمیم‌گیری و افشاء به موقع اطلاعات کنترل نمایند و مانع از ایجاد شکاف عمیق بین سهامداران با شرکت گردند.

تقدیر و تشکر

بدینوسیله از معاونت محترم پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بین‌المللی خرمشهر به خاطر حمایت معنوی در اجرای پژوهش حاضر تقدیر به عمل می‌آید. همچنین از سرکار خانم دکتر سحر امانی بآبادی برای همکاری صمیمانه‌شان در این پژوهش سپاسگزاری می‌شود. موفقیت و سرفرازی ایشان را از خداوند منان خواستارم.

منابع

- ابراهیمی، سیدعباس (۱۳۹۴). درآمدی بر مقاومت سازمانی و عوامل تأثیرگذار بر آن در سازمان‌های بخش دولتی ایران. *مدیریت سازمان‌های دولتی*، ۴(۱)، ۹۱-۱۰۸.
- پورحیدری، امید و فروغی، عارف (۱۳۹۸). بررسی تأثیر نفوذ مدیرعامل بر کیفیت افشای اطلاعات حسابداری. *مطالعات تجربی حسابداری مالی*، ۱۶(۶۱)، ۵۳-۲۷.
- پورقاز، عبدالوهاب و محمدی، امین (۱۳۹۰). بررسی رابطه منابع قدرت مدیران با ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینی کارکنان. *پژوهش‌های مدیریت عمومی*، ۴(۱۲)، ۱۱۱-۱۳۰.
- خواجوی، شکراله؛ صادق‌زاده مهارلویی، محمد؛ جوکار، محمد و تقی‌زاده، رضا (۱۳۹۸). چسبندگی هزینه و مقاومت هزینه: مدل دو محرک هزینه‌ای از رفتار نامتقارن هزینه‌ها. *دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت*، ۸(۲۹)، ۱۴۸-۱۳۵.
- سیدنژادفهم، سیدرضا؛ مشکلی، مهدی؛ چیرانی، ابراهیم و محفوظی، غلامرضا (۱۳۹۷). بررسی تأثیر استراتژی نگهداری اخبار بد بر رضایتمندی سهامداران. *بررسی‌های حسابداری و حسابرسی*، ۲۵(۴)، ۵۳۶-۵۱۹.
- طاهری‌عابد، رضا؛ علی‌نژاد ساروکلانی، مهدی و فغانی‌ماکرانی، خسرو (۱۳۹۷). تأثیر شهرت و امنیت شغلی مدیران عامل بر شفافیت گزارشگری مالی. *مجله دانش حسابداری*، ۹(۴)، ۲۱۵-۱۸۵.
- غفاری، رحمان و رستم‌نیا، یحیی (۱۳۹۶). مقاومت سازمانی و تبلی اجتماعی؛ کژکارکردهای فرهنگ سازمانی بوروکراتیک. *مدیریت دولتی*، ۹(۲)، ۳۳۲-۳۰۷.
- محمدی، امید؛ گیوکی، ابراهیم؛ کبیری، محمدتقی و مسلمی، آذر (۱۴۰۰). بررسی تأثیرپذیری مکانیزم‌های نظام راهبری شرکتی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی شرکت از اختلالات رفتاری مدیرعامل. *پژوهش‌های حسابداری مالی*، ۱۳(۳)، ۶۴-۳۵.
- مرجانیان، یزدان؛ شاه‌وسی، فرهاد؛ ایوانی، فرزاد و خانزادی، آزاد (۱۳۹۹). بررسی اثر اخبار پیش‌بینی سود مدیریت بر قابلیت پیش‌بینی سود و اختلالات افشاء. *مطالعات تجربی حسابداری مالی*، ۱۷(۶۶)، ۱۲۲-۸۷.

یعقوبی صالح آبادی، رسول؛ بنی‌مهد، بهمن و شکری، اعظم (۱۳۹۳). مدت تصدی مدیرعامل و کیفیت سود: آزمون فرضیه مشکل افق. دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، ۴(۱۴)، ۳۳-۴۲.

References

- Allcorn, S., & Godkin, L. (2011). Workplace psychodynamics and the management of organizational inertia. *Competitiveness Review*, 21(1), 89-104.
- Arthur, A.L. (2003). An ethnographic study of the relevance of social desirability bias on the social power scale studies that focus on motivational stimulus in the workplace. *Ph.D. Dissertation*, North central University.
- Attride-Stirling, J. (2001). Thematic networks: an analytic tool for qualitative research. *Qualitative research*, 1(3), 385-405.
- Beyer, A., Cohen, D.A., Lys, T.Z., & Walther, B.R. (2017). The financial reporting environment: Review of the recent literature Original Research Article. *Journal of Accounting and Economics* 50(2-3), 296-343.
- Boyatzis, R.E. (1998). Transforming qualitative information: thematic analysis and code development, Sage.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Journals, Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101
- Cascino, S., & Gassen, J. (2015). What drives the comparability effect of mandatory IFRS adoption? *Review of Accounting Studies*, 20(1), 242-282.
- Cho, S. (2006). The Power of Public Relations in Media Relations: A National Survey of Health Practitioners, *Journalism and Mass Communication Quarterly*, 83(3), 563-580.
- Chukwu, G.J., Ezirim, A., & Nkechinyere, H. (2020). IFRS adoption and timeliness of financial reporting of insurance firms in Nigeria. *International Journal of Managerial Studies and Research*, 8(5), 1-9.
- Crepin, A.S., & Neavdal, E. (2019). Inertia risk: Improving economic models of catastrophes. *The Scandinavian Journal of Economics*, 122(4), 1259-1285.
- Dayanandan, A., Donker, H., & Karahan, G. (2017). Do voluntary disclosures of bad news improve liquidity? *The North American Journal of Economics and Finance*, 40(1), 16-29
- Demerjian, P., Lev, B., Lewis, M.F., & McVay, S. (2013). Managerial ability and earnings quality. *The Accounting Review*, 88(2), 463-498.
- Drea, J.T., Bruner, G.C., & Hensel, P.J. (1993). Comparing alternative measures of the French and Raven power bases. *The Journal of Personal Selling & Sales Management*, 13(4), 73-80.
- Dunham, R.B. (2002). Individual and organizational strategies for coping with organizational power. *Academy of Management*, 11(21), 23-44.
- Eachempati, P., & Srivastava, P.R. (2022). Accounting for investor sentiment in news and disclosures, *Qualitative Research in Financial Markets*, 14(1), 53-75.
- Ebrahimi, S.A. (2016). An introduction to organizational inertia and effective factors on it in organizations of public sector of Iran. *Quarterly Journal of Public Organizations Management*, 4(1), 91-108 [In Persian].
- Enache, L., Li, L., & Riedi, E.J. (2018). The disclosure of good versus bad news: Evidence from the Biotech Industry. *SSRN Electronic Journal*, <https://doi.org/10.2139/ssrn.3290822>.
- Fan, H., & Zhang, Y. (2022). Quality disclosure in sharing economy platform with network externality under consumer risk aversion. *Kybernetes*, <https://doi.org/10.1108/K-06-2021-0511>.
- Ferracuti, E., & Stubben, S.R. (2019). The role of financial reporting in resolving uncertainty about corporate investment opportunities. *Journal of Accounting and Economics*, 68(2), 101-148.
- Ghaffari, R., & Rostamniya, Y. (2017). Organizational Social inertia and laziness; dysfunctions of the bureaucratic organizational culture. *Journal of Public Administration*, 9(2), 307-332 [In Persian].
- Godkin, L., & Allcorn, S. (2008). Overcoming organizational inertia: a tripartite model for achieving strategic organizational change. *Journal of Applied Business and Economics*, 8(1), 82-95.
- Guidara, A., Khlif, H., & Jarboui, A. (2014). Voluntary and timely disclosure and the cost of debt: South African evidence. *Meditari Accountancy Research*, 22(2), 149-164.
- Hinkin.T. R., & Schriesheim C.A. (1989). Development and application of new scales to measure the French and Raven (1959) Bases of social power. *Journal of Applied Psychology*, 74(4), 561-567.

- Hu, G., & Wang, Y. (2018). Political connections and stock price crash risk: The role of intermediary information disclosure. *China Finance Review International*, 8(2), 140-157.
- Huang, Zh., & Gao, W. (2021). Has the past really passed? Strategic inertia and capital structure persistence. *Management and Decision Economics*, 43(4), 883-893.
- Illeditsch, Ph.K., Ganguli, J.V., & Condie, S. (2021). Information Inertia. *The Journal of Finance*, 76(1), 443-479.
- Ispano, A. (2018). Information acquisition and the value of bad news. *Games and Economic Behavior*, 110(2), 165-173.
- Khajavi, Sh., Sadeghzadeh Maharluee, M., Jokar, M., & Taghizadeh, R. (2019). Cost stickiness and cost resistance: A two cost driver model of asymmetric cost behavior. *Management Accounting and Auditing Knowledge*, 8(29), 135-148 [In Persian].
- Kim, Y.S., Lee, M.G., Cho, G.C., & Ko, K.W. (2022). Inertial behavior of gravity-type quay wall: A case study using dynamic centrifuge test. *Soil Dynamics and Earthquake Engineering*, 155(2), 1-28.
- Lovallo, D., Brown, A.L., Teece, D.J., & Bardolet, D. (2020). Resource re-allocation capabilities in internal capital markets: The value of overcoming inertia. *Strategic Management Journal*, 41(8), 1365-1380
- Magerakis, E. (2022). The importance of managerial discretion on managerial ability–firm cash holding nexus. *Management Decision*, 60(12), 3275-3303.
- Malakar, Y., Greog, Ch., & Van de Fliert, E. (2018). Structure, agency and capabilities: Conceptualising inertia in solid fuel-based cooking practices. *Energy Research & Social Science*, 40(3), 45-53.
- Marjanian, Y., Shahveisi, F., Eivani, F., & Khanzadi, A. (2020). Study Effect of Earnings Management Forecast News on Earnings Predictability and Disclosure Noises. *Empirical Studies in Financial Accounting*, 17(66), 87-122 [In Persian].
- Mikalef, P., Wetering, R.V.D., & Krogstie, J. (2020). Building dynamic capabilities by leveraging big data analytics: The role of organizational inertia. *Information & Management*, 58(6), 103412.
- Mohammadi, O., Givaki, E., Kabiri, M., & Moslemi, A. (2021). An investigation on the impacts of corporate governance mechanisms and corporate social responsibility on CEO behavioral disorders. *Financial Accounting Research*, 13(3), 35-64 [In Persian].
- Northcutt, N., & McCoy, D. (2004). *Interactive qualitative analysis: A systems method for qualitative research*. US: Sage.
- Palomino-Tamayo, W., & Timaná, J.S. (2022). Creating firm value, overcoming organizational inertia through the marketing value chain. *Academia Revista Latinoamericana de Administración*, 35(1), 20-36.
- Polites, G.L., & Karahanna, E. (2012). Shackled to the Status Quo: The inhibiting effects of incumbent system habit, switching costs, and inertia on new system acceptance.
- Pourghaz, A.V., & Mohammadi, A. (2011). A study of relationship between managers sources of power and personality characteristics of staff entrepreneurship. (A case study in Melli Bank). *Public Management Researches*, 4(12), 111-130 [In Persian].
- Pourheidari, O., & Forughi, A. (2019). Effect of management influence on disclosure quality of accounting information. *Empirical Studies in Financial Accounting*, 16(61), 27-53 [In Persian].
- Restrepo, L.F., Tellez-Falla, D., & Godoy-Bejarano, J. (2022). Information disclosure quality and firm value: empirical evidence for an emerging integrated market. *Academia Revista Latinoamericana de Administración*, 35(3), 345-365.
- Seifzadeh, M., Rajaei, R., & Allahbakhsh, A. (2022). The relationship between management entrenchment and financial statement fraud. *Journal of Facilities Management*, 20(1), 102-119.
- Seydanjadjahim, S.R., Meshki, M., Chirani, E., & Mahfovi, Gh. (2017). Investigating bad news development strategies for shareholder satisfaction. *Accounting and Auditing Reviews*, 25(4), 519-536 [In Persian].
- Sewpersadh, N.S. (2019). An examination of CEO power with board vigilance as a catalyst for firm growth in South Africa. *Measuring Business Excellence*, 23(4), 377-395.
- Sillic, M. (2019). Individual inertia in explaining non-compliant security behavior in the Shadow IT context. *Computers & Security*, 80(5), 108-119.

- Taheri Abed R., Alinezhad Sarokolaei, M., & Faghani Makerani, K. (2019). Impact of reputation and chief executive officer's job security on financial reporting transparency. *Journal of Accounting Knowledge*, 9(4), 185-215 [In Persian].
- Wastell, D.G. (2001). Barriers to effective knowledge management: Action research meets grounded theory. *Journal of Systems & Information Technology*, 5(2), 21-35.
- Yaqoubi Salehabadi, R., Bani Mahd, B., & Shukri, A. (2013). The tenure of the problem plan and the quality of profit: the test of the horizon hypothesis. *Accounting Knowledge and Management Audit*, 4(14), 33-42 [In Persian].
- Yan, B., Arslan-Ayaydin, Ö., Thewissen, J., & Torsin, W. (2021). Does managerial ability affect disclosure? Evidence from earnings press releases, *Asian Review of Accounting*, 29(2), 192-226.